

Apocalipsis

*Jesucristo māsu'yulh tū tatzo'kni' huā'mā' nac li-
bro*

¹ Tatzo'kni' huā'mā' nac libro tū māsu'yulh Jesucristo. Dios huanli tzamā', ixpālacata ixlacasqui'n Jesucristo ixcāmāsu'yuni'lh ixtachi'xcuhui't Dios tū palaj na'a'kspula. Nā quit, Juan, nā ictapa'ksīni' Dios. Jesucristo quilakmacamilh ixángel naquimāca'tzīnī tzamā' tū na'a'kspula. ² Quit icmāsu'yukō' ixlīpō'ktu tū iclaktzī'nī't. Ā'tzā' na'ictzo'ka tū Dios quimāca'tzīnīlh. Ū'tza' tū Jesucristo māsu'yulh.

³ Līpāxuhua tī natalīkelhtahua'ka' tzamā' tachi-huīn tū tatzo'kni' nac huā'mā' libro. Līpāxuhua tī takexmata ē takexmatni' huā'mā' tachihuīn tū līmāsu'yukō'ca tū na'a'kspula. Jātza' a'klhūhua' quilhtamacuj a'cxni' na'a'kspula huā'mā'.

*Juan cātzo'knuni'lh xalanī'n nac a'ktojon
cā'lacchicni'*

⁴ Quit, Juan, iccātzo'knuni'yān hui'xina'n tī ixtachi'xcuhui't Dios xalanī'n nac a'ktojon cā'lacchicni' nac Asia. Dios cacāsicua'lanātlahuan hui'xina'n ē tzej calatapā'tit. Dios, ū'tza' tī huī'lh ē pō'ktu quilhtamacuj ixuī'lh ē pō'ktu quilhtamacuj natahui'la. Nā cacāsicua'lanātlahuan hui'xina'n Espīritu Santo. Ū'tza' tī tasu'yu hua'chi a'ktojon pūmaksko na ixlacatīn laclhtahuī'lh tū ixpūmāpa'ksīn Dios. ⁵ Cacāsicua'lanātlahuan hui'xina'n Jesucristo, tī māsu'yu tū ixlicāna'. Ū'tza' tī xapūla lacastālancuana'nli. Xla'

cāmāpa'ksī xanapuxcu'nu' xalanī'n nac cā'quilhtamacuj. Xla' quincāpāxquī'yān ē xla' nīlh naquincāxapani'yān ixlīpō'ktu quincuentaca'n. ⁶ Xla' quincālacsacui'līnī'ta'n natā'māpa'ksīni'nāuj. Quincāmaxquī'nī'ta'n a'ktin quintascujūtca'n ē chuntza' nalaktaquilhpūtayāuj Dios tī ixTāta'. Calakachi'xcuī'ca Jesucristo. Xla' camāpa'ksīni'lh pō'ktu quilhtamacuj. Amén.

⁷ Nalaktzī'ncan chī xla' nayujāchi nac a'kapūn ē namin nac poklhnu'. Ixlīpō'ktuca'n natalaktzī'n. Nā natalaktzī'n pō'ktu tī taxtokohua'ca'lh nac cruz. Ixlīpō'ktuca'n tachi'xcuī't xalanī'n nac cā'quilhtamacuj natalīpuhuan ixpālacata. Chuntza' na'a'kspula. Amén.

⁸ Chihuīna'nli Māpa'ksīni' Dios tī ka'lhikō' ixlīpō'ktu lītli'hui'qui, ē ū'tza' tī huī'lh ē pō'ktu quilhtamacuj ixuī'lh ē pō'ktu quilhtamacuj natahui'la. Xla' huanli: “Quit hua'chi letra A tū litzucu alfabeto ē hua'chi letra Z tū ixlī'a'ksputni', ixpālacata quit xalitzucuni' ē ixlī'a'ksputni'.”

Juan lakachuyalh

⁹ Quit, Juan, mintā'tinca'n hui'xina'n. Quina'n tapa'ksīni'yāuj Jesucristo. Quit iccātā'pātīni'mā'n ē iccātā'tāyani'yān hui'xina'n ixpālacata Jesucristo. Quit quimacaminca na'ictachoko chī tachī'n nac Patmos tū pītzu'na'j tī'ya't na ixpu'nan mar. Quinchi'pacanī't ixpālacata xa'icmāsu'yumā'lh ixtachihuīn Dios ē tū ixlicāna' ixpālacata Jesucristo. ¹⁰ A'ktin quilhtamacuj tū pūjāxcan ixpālacata Jesucristo, icmakca'tzīlh ixlītli'hui'qui Espīritu Santo. Ickexmatli a'ktin palha' tachihuīn na

quinchakēn. Ū'tza' hua'chi a'ktin līskoli' tū palha' macasā'nan ¹¹ ē quihuanilh:

—Quit xapūla ē ā'xmān, chī letra A tū litzucu alfabeto, ē chī letra Z tū ixli'a'kspuṭni'. Catzo'kti tū nalaktzī'na' ē nacāmacapini'ya' ca'psnap ixtachi'xcuhuī't Dios nac a'ktojon cā'lacchicni' nac Asia. Cacāmacapi nac Efeso ē nac Esmirna ē nac Pérgamo ē nac Tiatira ē nac Sardis ē nac Filadelfia ē nac Laodicea —quihuanica.

¹² Ictalakspi'tli na'iclaktzī'n tūchu quintā'chihuīna'nli. Iccālaktzī'lh tayāna'lh a'ktojon pūmaksko tū xa'oro. ¹³ Na ixlacpu'na'itāt pūmaksko, ixyālh chā'tin tī ixtasu'yu hua'chi chi'xcu'. Ixlu'xu' pūlh mā'n ixuanī't ē ixchā'n na ixtujan. Ixka'lhī kentin ixlīchī'cān tū xa'oro na ixcu'xan. ¹⁴ Ixya'j stala'nka' ixuanī't chī ixchi'xit purecu ē chī miqui. Ixlakastapun ixtasu'yu chī xalamana't macscut. ¹⁵ Ixtujan ī'xkaka chī līcā'n tū ixcāxtlahuacanī't nac pūlh cuyun. A'cxni' ixchihuīna'n, ixmacasā'nan hua'chi lhūhua' xcān. ¹⁶ Na ixmacapekcāna'j ixcālē'mā'lh a'ktojon sta'cu. Na ixquilhni' taxtulh kentin espada sta'ya'nca' kēstītu'. Nā ixlacan ī'xkaka chī chī'chini' a'cxni' chī hua'chi tastu'nūt.

¹⁷ A'cxni' iclaktzī'lh quit ica'kā'lh na ixtujan chī chā'tin nīn. Xla' quilīxa'malh ixmacapekcāna'j ē quihuanilh:

—Jā cajicua'nti. Quit xapūla ē ā'xmān. ¹⁸ Quit xalakahuan. Quit xa'icnīnī't ē chuhua'j icstālanacuana'nli ē na'ictahui'la pō'ktu quilhtamacuj. Quit icka'lhī līmāpa'ksīn līnīn ē cā'līnīn. ¹⁹ Catzo'kti tū hui'x laktzī'nī'ta' ē tū a'kspulamā'lh ē tū na'a'kspula. ²⁰ Tatzē'knī't tū

huanicu'tun a'ktojon sta'cu tū hui'x la'ktzi' na quimacapekcāna'j. Nā tatzē'knī't tū huanicu'tun a'ktojon pūmaksko tū xa'oro. Tū huanicu'tun, ū'tza' huā'mā': a'ktojon sta'cu, ū'tunu'n xanapuxcu'nu' a'ktojon templo. A'ktojon pūmaksko ū'tza' quintachi'xcuhuī't nac a'ktojon cā'lacchicni'.

2

Tū Jesucristo cāmāca'tzīnīlh xalanī'n nac Efeso

¹ Nā quihuanilh:

—Chuntza' catzo'knu'ni' xapuxcu' xalanī'n nac Efeso tī tatapa'ksīni' Dios: “Ū'tza' huā'mā' tū cāhuaniyān tī cālē'mā'lh a'ktojon sta'cu na ixmacapekcāna'j, ē latlā'huan na ixlacpu'na'itātca'n a'ktojon pūmaksko tū xa'oro. Xla' huan: ² Quit icca'tzī ixlīpō'ktu tū tlahuanī'ta'ntit hui'xina'n. Quit icca'tzī scujnī'ta'ntit ē tāyani'nī'ta'ntit ē jā jiclhua'nī'ta'ntit. Quit icca'tzī hui'xina'n jā cālīpātīyā'tit tī jā lactze chī'xcuhuī'n. Cuenta tlahua'yā'tit tī tahuan xlaca'n apóstoles masqui jā apóstoles. Chuntza' hui'xina'n cālīlakapasnī'ta'ntit tī xmān ta'a'kskāhuī'nin. ³ Hui'xina'n tāyani'nī'ta'ntit ē pātīni'nī'ta'ntit quimpālacata ē jā jiclhua'nī'ta'ntit. ⁴ Masqui tlahuakō'yā'tit ixlīpō'ktu huā'mā', a'nan tū jā iclakatī chī tlahua'yā'tit hui'xina'n. Ū'tza' huā'mā': Hui'xina'n jātza' quilāpāxquī'yāuj chī xapūla. ⁵ Calacapāstacna'ntit chī tzej ixquilāpāxquī'yāuj hui'xina'n xapūla. Chuhua'j jātza' quilāpāxquī'yāuj chuntza'. Chuhua'j calakpalī'tit mintalacapāstacni'ca'n ē catlahua'tit chī ixtlahua'yā'tit xapūla. Palh jā nalakpalī'yā'tit

mintalacapāstacni'ca'n, quit na'iccālakminān hui'xina'n ē na'icmāpānū pūmaksko na mimpu'nanca'n. ⁶ Chuntza' chī hui'xina'n quiclh laktzī'nā'tit tū tatlahua ā'makapitzīn tī cāhuanican nicolaítas chuntza' chī quit quiclh iclaktzī'n. ⁷ Tī kexpa'tā'tit, tzej cakexpa'ttit tū Espíritu Santo cāhuani ixtachi'xcuui't Dios. Tī tatlajana'n, quit na'iccāmakxteka natahua' ixtahua'ca't qui'huī' tū māstā' xasāsti' latamat. Ū'tza' tū yālh jā māpa'ksīni'n Dios.”

Tū Jesucristo cāmāca'tzīnīlh xalanī'n nac Esmirna

⁸ Nā Espíritu Santo quihuanīlh:

—Chuntza' catzo'knu'ni' xapuxcu' xalanī'n nac Esmirna tī tatapa'ksīni' Dios: “Ū'tza' huā'mā' tū cāhuaniyān tī xapūla ē ā'xmān, tī nīlh ē lacastālancuana'nli. Xla' huan: ⁹ Quit icca'tzī chī līpātīni'mpā'na'ntit hui'xina'n. Quit icca'tzī hui'xina'n lacxcamanīnī'n. Masqui jā lacricujnu' hui'xina'n, ka'lhī'yā'tit tū ixtapālh. Quit icca'tzī cātālī'a'ksa'nān hui'xina'n tī tahuan xlaca'n israelitas ē xmān ta'a'kskāhuī'nin. Xlaca'n tatapa'ksīni' skāhuī'ni'. ¹⁰ Jā cajicua'ni'tit hui'xina'n tū nacā'a'kspulayān. Skāhuī'ni' nacāmāchī'nīni'nān hui'xina'n, ixpālacata xla' lacasqui'n hui'xina'n nataxtutāyayā'tit na ixtej Dios. Hui'xina'n napātīni'nā'tit a'kcāuj quilhtamacuj. Naquilā'a'ka'ī'ni'yāuj xmān quit hasta a'cxni' nanī'yā'tit. Ē quit na'iccāmaxqui'yān xasāsti' latamat. ¹¹ Tī kexpa'tā'tit, tzej cakexpa'ttit tū Espíritu Santo cāhuani ixtachi'xcuui't Dios. Tī tatlajana'n, xlaca'n jā catitapātīni'lh nac pūpātīn.”

Tū Jesucristo cāmāca'tzīnīlh xalanī'n nac Pérgamo

12 Nā Espíritu Santo quihuanilh:

—Chuntza' catzo'knu'ni' xapuxcu' xalanī'n nac Pérgamo tī tatapa'ksīni' Dios: “Ū'tza' huā'mā' tū cāhuaniyān tī ka'lhī espada sta'ya'nca' kēstītu'. Xla' huan: ¹³ Quit icca'tzī ixlīpō'ktu tū tlahuanī'ta'ntit hui'xina'n. Icca'tzī hui'lā'na'ntit jā māpa'ksīni'n skāhuī'ni'. Masqui hui'lā'na'nchipitit a'ntza', quilākexmatni'yāuj. Na mincā'lacchicni'ca'n a'ntza' huī'lh skāhuī'ni'. A'ntza' maknīca Antipas tī tzej ixmāsu'yu quimpālacata. Hui'xina'n jā makxteknī'ta'ntit chī a'ka'ī'nī'ta'ntit. ¹⁴ Masqui chuntza' tlhua'yā'tit tū tze, a'nampala tū tlhua'yā'tit hui'xina'n ē quit jā quiminī'ni'. Makapitzīn hui'xina'n a'ka'ī'yā'tit tū ixmāsu'yu Balaam. Xla' huanilh Balac cacāmātlahuīlh israelitas tū jā tze. Balac cāhuanilh tzē natahua' catūhuālh tū cāmaxquī'canī'ttza' ídolos. Nā cāhuanilh tzē nataka'lhī ixtā'lāpāxquī'nca'n. ¹⁵ Nā makapitzīn chī hui'xina'n jā makxtekcū'tunā'tit tū tamāsu'yu nicolaítas tū quit iclakmaka'n. ¹⁶ Calakpalī'tit mintalacapāstacni'ca'n. Palh jā nalakpalī'yā'tit, quit na'iccālakmimpalayān ē na'iccātā'lātlhua xla'ca'n tī ta'a'ka'ī' chī nicolaítas. Na'iccātā'lālītucsa tū nataxtu na quinquilhni' tū hua'chi espada. ¹⁷ Tī kexpa'tā'tit, tzej cakexpa'ttit tū Espíritu Santo cāhuani ixtachi'xcu'huī't Dios. Tī tatlajana'n, quit na'iccāmaxquī' macsti'na'j ixlīhua'tca'n maná tū jā lakapascan. Nā na'iccāmaxquī' chā'tunu' xla'ca'n xastala'nka' chihuix jā tatzo'kni' a'ktin xasāsti' tacuhuīni'. Nūn chā'tin ca'tzī tzamā' tacuhuīni', xmān ū'tunu'n tī natamaktīni'n huā'mā' chihuix.”

Tū Jesucristo cāmāca'tzīnīlh xalanī'n nac Tiatira

¹⁸ Espíritu Santo quihuanilh:

—Chuntza' catzo'knu'ni' xapuxcu' xalanī'n nac Tiatira tī tatapa'ksīni' Dios: “Ū'tza' huā'mā' tū cāhuanīyān ī'Ska'ta' Dios tī ka'lhī ixlakastapun chī xalamana't macscut ē ixtujan taxkaka hua'chi līcā'n tū xaslamama. Xla' huan: ¹⁹ Quit icca'tzī tū tlahua'yā'tit hui'xina'n. Quit icca'tzī chī lāpāxquī'yā'tit ē chī quilālakachi'xcu'huī'yāuj ē chī quilātā'scujāuj ē chī tāya'ni'yā'tit. Quit icca'tzī chuhua'j hui'xina'n tlahua'yā'tit ā'chulā' xatze ē jā chī xapūla. ²⁰ Masqui chuntza' tlahua'yā'tit a'nampala catūhuālh tū tlahua'palayā'tit hui'xina'n tū jā quiminī'ni'. Ū'tza' huā'mā': Hui'xina'n tamakxtekā'tit cāmāsu'yuni'yān puscāt tī huanican Jezabel. Huā'mā' puscāt cāhuanīyān xla' māsu'yu ixtachihuīn Dios. Jā ixlīcāna' tū māsu'yu. Chuntza' cālī'a'kskāhuī'mā'n tū cāmāsu'yuni'yān. Ū'tza' lītlahua'yā'tit tū jā tze hui'xina'n tī quilātapa'ksīni'yāuj quit. Ē ka'lhī'yā'tit mintā'lāpāxquī'nca'n ē hua'yā'tit tū cāmaxquī'canī't ídolos. ²¹ Quit xa'icka'lhīmā'lh palh tzamā' puscāt nalakpalī ixtalacapāstacni'. Xla' jā makxteku'tun tū jā tze. ²² Ū'tza' quit na'iclīmaxquī' a'ktin ta'jatāt tzamā' puscāt. Xla' natamā' na ixtama' ē napātīni'n. Ixtā'lāpāxquī'nī'n nā xlaca'n natapātīni'n. Chuntza' na'ictlahua palh xlaca'n jā tamakxteka tatlahua tū jā tze. ²³ Nā na'iccāmāknī ixlacstīn tzamā' puscāt. Chuntza' nataca'tzīkō' ixlīpō'ktuca'n tī quintatapa'ksīni' quit iclakapaskō' ixtalacapāstacni'ca'n chi'xcu'huī'n. Quit na'iccāmaxquī'yān mintatljaca'n chā'tunu' hui'xina'n chuntza' chī tlahuanī'ta'ntit. ²⁴ Chuhua'j macstī'na'j na'iccāhuanīyān ā'makapitzīn hui'xina'n

xalanī'n nac Tiatira. Na'iccāhuaniyān macsti'na'j hui'xina'n tī jā stālani'nī'ta'ntit tū mās'u'yu puscāt Jezabel ē jā maksca'tnī'ta'ntit tū ixtalacasqui'nīn skāhuī'ni'. Quit jā iccāhuaniyān hui'xina'n palh catlahua'pala'tit ā'chulā' tū xatze. ²⁵ Xmān iccāhuaniyān hui'xina'n jā maktin camakxtektit tū ixlīcāna' hasta a'cxni' na'icmimpala quit. ²⁶ Tī tatlajana'n ē quintakexmatni' hasta a'cxni' nasputa ixlatamatca'n, quit na'iccāmaxquī' līmāpa'ksīn. Xlaca'n natamāpa'ksī ixlīpō'ktu cā'lacchicni'. ²⁷ Na'iccāmaxquī' līmāpa'ksīn tū quimaxquī'nī't quīnTāta'. Xlaca'n palha' natamāpa'ksī cā'lacchicni'. Natamālakspūtū tī jā takexmatcu'tun, chuntza' chī chā'tin a'cxni' pa'klha pātin tla'ma'nc hasta lacpītzun taxtu. ²⁸ Nā xlaca'n na'iccāmaxquī' tū hua'chi a'ktin mātuncuīnī' sta'cu. ²⁹ Tī kexpa'tā'tit, tzej cakexpa'ttit tū Espīritu Santo cāhuani ixtachi'xcu'huī't Dios.”

3

Tū Jesucristo cāmāca'tzīnīlh xalanī'n nac Sardis

¹ Espīritu Santo quihuanilh:

—Chuntza' catzo'knu'ni' xapuxcu' xalanī'n nac Sardis tī tatapa'ksīni' Dios: “Ū'tza' huā'mā' tū cāhuaniyān tī macā'n Espīritu Santo nac a'ktojon cā'lacchicni' ē tī cālē'mā'lh a'ktojon sta'cu. Xla' huan: Quit icca'tzī tū tlahua'yā'tit hui'xina'n. Masqui huancan hui'xina'n lakahua'nā'tit, quit iccālaktzī'nān chī xanīnī'n. ² Skalalh catahui'la'tit. Ā'chulā' cakexpa'tni'tit Dios. Palh jā nakexpa'tni'yā'tit ā'chulā',

hui'xina'n palhāsā' xamaktin napātza'nkāyā'tit Dios. Jā mākentaxtūnī'ta'ntit ixlīmāpa'ksīn Dios. ³ Calacapāstactit tū cātamāsu'yuni'n ē tū kexpa'tnī'ta'ntit. Cakexpa'ttit ē calakpalī'tit mintalacapāstacni'ca'n. Palh jā skalalh natahui'layā'tit, quit na'icmin xamaktin hua'chī chā'tin ka'lhāna'. Jā ca'tzīcan a'cxni' namin. Ē jā catica'tzītīt a'cxni' na'icchin quit. ⁴ Xmān makapitzīn hui'xina'n tī jā makahuasnī'ta'ntit. Xlaca'n naquintatā'latā'kchoko. Natalhakā' xastala'nka' lu'xu'. Chuntza' ixlacasqui'nca ixpālacata xlaca'n tatlahua tū xatze na ixlacatīn Dios. ⁵ Tī tatlajana'n, xlaca'n natalhakā' xastala'nka' lu'xu'. Quit jā icticāxapani'lh ixtacuhuīni'ca'n nac libro jā cātzo'kcanī't ixtacuhuīni'ca'n tī taka'lhī xasāsti' ixlamatca'n. Na'icli'chihuīna'n na ixlacatīn quinTāta' ē na ixlacatīnca'n ixāngeles chī xlaca'n quintatapa'ksīni' quit. ⁶ Tī kexpa'tā'tit, tzej cakexpa'ttit tū Espīritu Santo cāhuani ixtachi'xcuhī't Dios.”

Tū Jesucristo cāmāca'tzīnīlh xalanī'n nac Filadelfia

⁷ Espīritu Santo quihuanilh:

—Chuntza' catzo'knu'ni' xapuxcu' xalanī'n nac Filadelfia tī tatapa'ksīni' Dios: “Ū'tza' huā'mā' tū cāhuaniyān tī xmān ixlicāna' tū huan ē ū'tza' Dios. Xla' ū'tza' ka'lhī llave tū ixka'lhī rey David. Tū xla' mālaquī', jāla tī namālacchō. Tū xla' mālacchō, nā jāla tī namālaquī'. Xla' huan: ⁸ Quit icca'tzī tū tlaha'yā'tit hui'xina'n. Quit icca'tzī hui'xina'n ka'lhī'yā'titcus macsti'na'j tahuixcān. Hui'xina'n stālani'nī'ta'ntit tū iccāmāsu'yuni'n

ē quilākexmatni'nī'ta'uj. Quit icmālaquī'nī't a'ktīn mākelhcha na milacatīnca'n ē jā tī tzē namālacchō. ⁹ Ū'tza' huā'mā' tū na'ictlahua: Quit na'iccāmātzokostī, na milacatīnca'n, xlaca'n tī tatā'scuja skāhuī'ni'. Xlaca'n tahuan israelitas masquī jā israelitas. Xmān ta'a'kskāhuī'nin. Xlaca'n nataca'tzī quit iccāpāxquī'yān hui'xina'n. ¹⁰ Quit iccāmāpa'ksīn hui'xina'n natāyani'yā'tit macsti'na'j. Hui'xina'n lakachi'xcuī'yā'tit huā'mā' līmāpa'ksīn, ē tāyani'nī'ta'ntit, ē quit na'iccāmaktāyayān a'cxni' namin tū natapūpātīni'n ixlīpō'ktuca'n xalanī'n nac cā'quilhtamacuj. A'cxni' na'a'kspula huā'mā', naca'tzīcan tī ixlīcāna' ta'a'ka'ī'. ¹¹ Quit palaj na'icmimpala. Jā camakxtektit tū maktīni'nī'ta'ntit. Chuntza' jā tī caticāmāmachuyīn namaktīni'nā'tit mintatlajca'n. ¹² Xlaca'n tī tatlajana'n, quit na'iccātlahua hua'chi xatantūnī'n ixtemplo quinDios. Jā maktin catitataxtulh nac templo. Nac tzamā' tantūnī'n na'iccātzo'kui'lī ixtacuhuīni' quinDios ē ixtacuhuīni' ixcā'lacchicni' quinDios. Ū'tza' tū huanican Jerusalén xasāsti' tū nayujāchi nac a'kapūn jā hui'lacha' Dios. Ē xasāsti' quintacuhuīni' nā na'iccātzo'kui'lī nac tzamā' tantūnī'n. ¹³ Tī kexpa'tā'tit, tzej cakexpa'ttit tū Espiritu Santo cāhuani ixtachi'xcuī't Dios.”

Tū Jesucristo cāmāca'tzīnīlh xalanī'n nac Laodicea

¹⁴ Espiritu Santo quihuanilh:

—Chuntza' catzo'knu'ni' xapuxcu' xalanī'n nac Laodicea tī tatapa'ksīni' Dios: “Ū'tza' huā'mā' tū cāhuaniyān tī pō'ktu quilhtamacuj chihuīna'n

tū ixlīcāna'. Xla' pō'ktu quilhtamacuj māsu'yu
 tū ixlīcāna'. Ū'tza' tī mālacatzuculh ixlīpō'ktu
 tū Dios ixlacasqui'n na'a'nan. Xla' huan:
¹⁵ Quit icca'tzī tū tlahuanī'ta'ntit hui'xina'n.
 Hui'xina'n jā quilākexmatni'cu'tunāuj ē jā
 makxtekcu'tunkō'yā'tit quintachihuīn. Quit
 iclacasqui'n nalihui'līyā'tit naquilākexmatni'yāuj
 o xamaktin namakxtekkō'yā'tit quintachihuīn.
¹⁶ Hui'xina'n jā lihui'lī'nī'ta'ntit tū natlahua'yā'tit,
 ē ū'tza' iccālīmakxtekcu'tunān. ¹⁷ Hui'xina'n
 hua'nā'tit: Quina'n lacricujnu'. Pō'ktu tzej
 quincāta'a'nī'nani'yān ē jā tū quincāspu'tni'yān.
 Chuntza' hua'nā'tit. Hui'xina'n jā ca'tzīyā'tit.
 Hui'xina'n hui'lā'na'ntit xatalakmaka'nī' ē
 cā'līlakalhu'manat hui'xina'n. Quit iccālaktzī'nān
 hui'xina'n chī xcamanīnī'n ē maclhpi'mpi'li'n
 ē lakatzī'nī'n. ¹⁸ Quit iccāhuaniyān:
 Caquilāmaktamāhuáj oro tū xacāxlanī'ttza'.
 Chuntza' nalītaxtuyā'tit lacricujnu'. Nā
 caquilāmaktamāhuáj milu'xu'ca'n xastala'nka'
 tū nalhakā'yā'tit ixpālacata jā na'iccālaktzī'nān
 palh maclhpi'mpi'li'n hui'xina'n ē chuntza'
 jā catimāxana'ntit. Caquilāmaktamāhuáj
 līcu'chu' ē nacātalīlacatlahuayān ē chuntza'
 tzej nalacahuāna'nā'tit. ¹⁹ Ixlīpō'ktuca'n tī
 iccāpāxquī', quit iccālacaquilhī ē iccāmakapātīnīn
 a'cxnī' xla'ca'n tatlahua tū jā tze. Nā lacxtim
 nacā'a'kspulayān palh natlahua'yā'tit tū jā
 tze. Tzej calacapāstactit ē calakpalī'tit
 mintalacapāstacni'ca'n. ²⁰ Quit icyālīh nac
 mākelhcha ē ictoklh mā'lh. Palh chā'tin nakexmata
 quintachihuīn ē namālaquī', quit na'ictanū
 na ixchic. Quina'n na'ictā'huā'yānāuj. ²¹ Tī

tatlajana'n, quit na'iccāmakxteka xlaca'n naquintatā'māpa'ksīni'n chuntza' chī quit ictlajana'lh ē chuhua'j ictā'māpa'ksīni'n quinTāta'.²² Tī kexpa'tā'tit, tzej cakexpa'ttit tū Espíritu Santo cāhuani ixtachi'xcuhuī't Dios.”

4

Chī lakachi'xcuhuī'can Dios nac a'kapūn

¹ Ā'listān quit, Juan, iclaktzī'mpālh a'ktin talakahuān. Quit iclaktzī'lh a'ktin mākelhcha laquī'yālh nac a'kapūn. Ickexmatpālh tachihuīn chuntza' chī ickexmatli xapūla ē tū hua'chi a'ktin liskoli'. Huā'mā' tachihuīn quihuanilh:

—Catahua'ca' huā'tzā'. Quit na'icmāsu'yuni'yān tū na'a'kspula ā'listān.

² Palaj tunca Espíritu Santo quilē'lh nac a'kapūn. Nac a'kapūn ixuyālh a'ktin laclhtahuī'lh tū ixpūmāpa'ksīn Dios ē a'ntza' ixuī'lh chā'tin.

³ Tī ixuī'lh nac pūtahui'lh, ixlacan ī'xkaka chī a'ktin chihuix tū tzēhuanī't ē tū xkaka chī jaspe ē chī cornalina. Na ixmacni' pūtahui'lh ixuyālh a'ktin macxculi'ncā't chī a'ktin chihuix xasca'yā'hua' tū huanican esmeralda ē tū xatapalaxla'.

⁴ Na ixmacni' pūtahui'lh ixtayāna'mpālh pu'xamatā'ti' laclhtahuī'lh. A'ntza' ixtahui'lāna'lh pu'xamatā'ti' lakōlu'n. Stala'nka' ixtalhakā'nca'n.

Ixtacucui'lāna'lh ixcoronaca'n tū xa'oro. ⁵ Ē taxtulh nac pūtahui'lh makli'pit ē jilini' ē tachihuīn. Na ixlacatzuna'j kentojon ka'tla' macscut ixtalamayāna'lh. Ixtayāna'lh na ixlacatzuna'j pūtahui'lh. Xla' ū'tza' tū huanicu'tun Espíritu Santo. ⁶ Na ixlacatzuna'j pūtahui'lh ixmā'lh hua'chi a'ktin mar tū hua'chi vidrio.

Na ixlacatzuna'j pūtahuī'lh ixtayāna'lh kelhatā'ti' na ixa'katzā'stūtā'ti'. Xlaca'n ixtaka'lhī lhūhua' ixlakastapunca'n ē chuntza' tzē ixtalaktzī'n tū ixuī'lh na ixlacatīnca'n ē tū ixuī'lh na ixchakēnca'n. ⁷Chā'tin ixtasu'yu chī león. Ixlīchā'tu' xla' ixtasu'yu chī lakatin huācax. Ixlīkelhatu'tun huampala, xla' ixka'lhī ixlacan chī ixta' chi'xcu'. Ixlīkelhatā'ti' xla' ixtasu'yu chī lakatin pīchāhua' ixkosnū'ntlā'huan. ⁸Chā'tunu' chī kelhatā'ti' ixtaka'lhī kenachāxanā'n ixlīkosnu'ca'n. Ixlīkosnu'ca'n pō'ktu lakastapun ixtaka'lhī na ixchakēn ē na ixlacapūn. Xlaca'n ixtapixtlī' cā'cuhuīni' ē tzi'sa. Jā maktin ixtamakx-teka palh jā natahuan:

Calakachi'xcuhuī'ca Māpa'ksīni' Dios tī ka'lhīkō' lītli'hui'qui

ē ū'tza' tī huī'lh, ē pō'ktu quilhtamacuj ixuī'lh, ē pō'ktu quilhtamacuj natahui'la.

⁹Chuntza' kelhatā'ti' ixtamakapāxuī Dios ē ixtalakachi'xcuhuī' ē ixtamaxquī' tapāxcatca'tzīn Dios tī ixuī'lh nac pūtahuī'lh ē tī huī'lh pō'ktu quilhtamacuj. ¹⁰A'cxni' kelhatā'ti' ixtahuan chuntza', kelhapu'xamatā'ti' lakōlu'n ixtalaktatzokosta Dios a'ntza' jā ixuī'lh na ixpūtahuī'lh. Chuntza' ixtamakapāxuī Dios tī huī'lh pō'ktu quilhtamacuj. Ixtahui'li' ixcoronaca'n na ixlacatīn Dios ē ixtahuan:

¹¹ QuinDiosca'n, hui'x Māpa'ksīni' ē ixlacasqui'nca namakapāxuīca'na' ē nalakachi'xcuhuī'ca'na'.

Nā ixlacasqui'nca naka'lhī'ya' lhūhua' lītli'hui'qui ixpālacata hui'x cāmālacatzucunī'ta' ixlīpō'ktu.

Mintalacapāstacni' lakō'nī't ixlīpō'ktu tū a'nan.

5

Ca'psnap ē Cordero

¹ Quit iclaktzī'lh a'ktin ca'psnap tū ixtapāsmilinī't. Ixchi'pahuī'lh na ixmacapekcāna'j Dios jā ixuī'lh na ixpūmāpa'ksīn. Ixtatzo'kni' na ixchakēn ē na ixpūlacni'. Ca'psnap ixpāsmilicanī't ē ixlīlhcā'canī't a'ktojon sellos. ² Quit iclaktzī'lh chā'tin ángel tli'hui'qui. Palha' chihuīna'nli ē kelhasqui'nīni'lh:

—¿Tīchu ka'lhī līmāpa'ksīn nalacxtī'ta sellos jā lhcā'canī't ē namālakapitzi xatapāsmili ca'psnap?

³ Jā maclaca nūn chā'tin tī ixka'lhī līmāpa'ksīn napūxcuta ca'psnap ē nalaktzī'n na ixpūlacni'. Jā maclaca nūn chā'tin nac a'kapūn ē nūn nac cā'ti'ya'tna' ē nūn nac cā'līnīn. ⁴ Quit xa'iclicahuan ixpālacata jā maclaca nūn chā'tin tī ixka'lhī līmāpa'ksīn napūxcuta tzamā' ca'psnap ē nalaktzī'n na ixpūlacni' tzamā' ca'psnap. ⁵ Chā'tin kōlu' quihuanilh:

—Jā cacalhua'nti. Tī ixtacuhuīni' León xala' tribu ixla' Judá ē xla' ū'tza' ī'xū'nātā'nat David, xla' tlajana'nī't. Xla' ka'lhī līmāpa'ksīn nalacxtī'ta a'ktojon sellos ē namālakapitzi ca'psnap.

⁶ Ā'līstān iclaktzī'lh chā'tin tī ixuanican Cordero tī ixyālh na ixlacpu'na'itātca'n kelhatā'ti' tī ixtayāna'lh na ixa'katzā'stūtā'ti' ē lakōlu'n tī ixtahui'lāna'lh. Cordero ixyālh masqui ixtasu'yu xla' ixmaknīcanī'ttza'. Cordero ixka'lhī kentōjon ixa'kalokot ē a'ktojon ixlakastapun. A'ktojon lakastapun ū'tza' huanicu'tun Espīritu Santo tī Dios macaminī't na ixlīpō'ktu nac cā'ti'ya'tna'.

⁷ Xatapāsmili ca'psnap ixchi'pahuī'lh na

ixmacapekcāna'j Dios jā ixuī'lh na ixpūmāpa'ksīn. Tī ixtacuhuīni' Cordero laka'lh ē maktīni'lh xatapāsmili ca'psnap. ⁸ A'cxni' maktīni'lh,

kelhatā'ti' tī ixtayāna'lh na ixa'katzā'stūtā'ti' ē kelhapu'xamatā'ti' lakōlu'n talaktatzokostalh Cordero. Chā'tunu' chī lakōlu'n ixtaka'lhī a'katunu' arpa. Ixtaka'lhī a'ktin copa tū xa'oro jā ixmojócan siyentzu. Ū'tza' ixoracionca'n tī tatapa'ksīni' Dios.

⁹ Xlaca'n ixtapixtlī' xasāsti' tapixtlī'n:

Hui'x minī'ni' namaktīni'na' ca'psnap ē nalacxtī'ta' sellos tū līlcā'canī't ixpālacata hui'x līmacamāstā'na'nca'.

Minka'lhni' ū'tza' līxoko' ixcuentaca'n xalanī'n na ixlīpō'ktu cā'quilhtamacuj ē tī tachihuīna'n xtum tachihuīn ē xalanī'n ixlīpō'ktu cā'lacchicni'.

Chuntza' xlaca'n tzē natatapa'ksīni' Dios.

¹⁰ Hui'x cālacsacui'līnī'ta' natamāpa'ksīni'n ē natatā'scuja Dios.

Xlaca'n natamāpa'ksīni'n nac cā'ti'ya'tna'.

¹¹ Quit iclaktzī'mpālh ē ickexmatli ixtachihuīnca'n a'klhūhua' millón ángeles tī ixtalītamacsti'li'nī't pūtahuī'lh ē kelhatā'ti' tī ixtayāna'lh na ixa'katzā'stūtā'ti' ē lakōlu'n.

¹² Xlaca'n palha' tahuanli:

Minī'ni' namaxquī'can lītli'hui'qui Cordero tī maknīca.

Minī'ni' namaxquī'can ixlīpō'ktu.

Xla' ka'lhī ixlīpō'ktu talacapāstacni' ē tahuixcān.

Minī'ni' xmān ū'tza' nalakachi'xcuhuī'can ē nalak-taquilh pūtacan ē namāka'tlī'can.

¹³ Ē nā ickexmatli chī tachihuīna'nli ixlīpō'ktu tū Dios cāmālacatzuculh nac a'kapūn ē nac cā'ti'ya'tna' ē nac cā'līnīn ē nac mar. Tahuanli:

Dios tī huī'lh na ixpūmāpa'ksīn ē nā Cordero
cacālaktaquilhpūtaca ē cacālakachi'xcuhuī'ca ē
cacāmakaḡāxuīca.

Cataka'lhīlh lhūhua' lītli'hui'qui chī pō'ktu quilhta-
macuj ē chī tihua'na'.

¹⁴ Tahuanli kelhatā'ti' tī ixtayāna'lh nac
a'katzā'stūtā'ti':

—¡Ē chuntza' calalh!

Kelhapu'xamatā'ti' lakōlu'n talaktaquilhpūtalh ē
tamakaḡāxuīlh Dios tī huī'lh pō'ktu quilhtamacuj ē
chī tihua'na'.

6

A'ktojon sellos

¹ Ā'līstān iclaktzī'lh a'cxni' xtī'tli Cordero
chū'cus xa'a'ktojon sellos. Ickexmatli chī
chihuīna'nli chā'tin chī kelhatā'ti' tī ixtayāna'lh
na ixa'katzā'stūtā'ti'. Ixtachihuīn ickexmatli chī
jilini'. Quihuanilh:

—¡Cata't laktzī'na'!

² Quit iclaktzī'lh lakatin cahuāyuj xastala'nka'.
Tī ixkēhuī'lh ixka'lhī a'ktin ixa'ksmūt. Maxquī'ca
a'ktin corona. Xla' ixtasu'yu chī chā'tin tī ixtla-
jana'nī't ē a'mpālhl tlajana'mpala.

³ Ā'līstān Cordero xtī'tpālhl ixli'a'ktu' sello. Ick-
exmatli chī chihuīna'nli ixlīchā'tu' chī kelhatā'ti' tī
ixtayāna'lh na ixa'katzā'stūtā'ti'. Quihuanilh:

—¡Cata't laktzī'na'!

⁴ Taxtupālhl ā'lakatin cahuāyuj xatzu'tzo'ko. Tī
ixkēhuī'lh maxquī'ca līmāpa'ksīn natlahua lāta'lan
nac cā'ti'ya'tna'. Maxquī'ca līmāpa'ksīn natalāmaknī
tachi'xcuhuī't. Maxquī'ca kentin ka'tla' espada.

⁵ Ā'līstān Cordero xtī'tpāl̄h ixlī'a'ktu'tun sello. Ickexmatli chī chihuīna'nli ixlīkelhatu'tun. Quihuanilh:

—¡Cata't laktzī'na'!

Iclaktzī'lh lakatin cahuāyuj xapūtze'nke. Tī ixkēhuī'lh ixchi'patēlha a'ktin pūpūlhcān. ⁶ Ickexmatpāl̄h a'ktin tachihuīn tū taxtulh ixpu'nanca'n kelhatā'ti' tī ixtayāna'lh na ixa'katzā'stūtā'ti'. Huanli:

—A'ktin kilo trigo ixtapalh tū tlajacan a'ktin quilhtamacuj. A'ktu'tun kilo cebada ixtapalh tū tlajacan a'ktin quilhtamacuj. Jā pāxcat catilīlaca aceite ē vino.

⁷ Ā'līstān Cordero xtī'tpāl̄h ixlī'a'ktā'ti' sello. Ickexmatli chī huanli ixlīkelhatā'ti'. Quihuanilh:

—¡Cata't laktzī'na'!

⁸ Iclaktzī'lh lakatin cahuāyuj xasmucucu. Tī ixkēhuī'lh ixmāpācuhuīcan Līnīn. Na ixchakēn ixmimā'cha' chā'tin tī ixmāpācuhuīcan Cā'līnīn. Xlaca'n cāmacamaxquī'ca lītli'hui'qui natamāpa'ksīni'n ixlī'a'ktā'ti' cā'quilhtamacuj. Cāmaxquī'ca lītli'hui'qui tzē natalīmāknīni'n espada ē tatzi'ncstat ē ta'jatat ē animalh tū tahua'nan.

⁹ Ā'līstān Cordero xtī'tpāl̄h ixlī'a'kquitzis sello. Quit iclaktzī'lh, na ixtampīn pūmacamāstā'n, tī ixcāmāknīcānī'ttza' ixpālacata xlaca'n ixtamāsu'yunī't ixtachihuīn Dios ē jā maktin tamaxtekli. ¹⁰ Xlaca'n palha' ixtachihuīna'n ē tahananli:

—QuinDiosca'n, hui'x tze ē pō'ktu tze tū tlahuanī'ta'. Hui'x pō'ktu mākentaxtūya' tū hua'na'. ¿Jā'cxni' nacāputzāna'ni'ya' tachi'xcuī' t xalanī'n

nac cā'ti'ya'tna'? ¿Jā'cxni' nacāmakapātīni'na' tī quincātamaknīnī'ta'n?

11 Xlaca'n ixlīpō'ktuca'n cāmaxquī'ca ixtal-hakā'nca'n xastala'nka'. Cāhuanica: “Caka'lhī'tit ā'macsti'na'j a'cxni' nataketzīkō' ixlīpō'ktuca'n mīntā'timīnca'n tī tatā'scuja Cristo ē nacāmaknīcan chuntza' chī hui'xina'n.”

12 Quit iclaktzī'lh chī Cordero xtī'tpāl'h ixlī'a'kchāxan sello. Palha' tzuculh tachiqui tī'ya't. Chi'chini' xapūtze'nke lakō'lh chī pūtin lu'xu' xapūtze'nke ē lhtululu. Mālhcu'yu' tzu'tzo'ko lakō'lh hua'chi ka'lhni'. 13 Sta'cu tamincha' nac a'kapūn ē tayujli nac cā'ti'ya'tna' chuntza' chī xastaka higos yuja a'cxni' ū'nun lacachiqui xaqui'hui'. 14 A'kapūn jātza' ixtasu'yu. Chī a'ktin ka'tla' ca'psnap tū xatapāsmili. Tatapekpānūlh ixlīpō'ktu kēstīnī'n ē pītzuna'j tī'ya't na ixpu'nan mar. 15 Tatatzē'kli napuxcu'nu' xalanī'n nac cā'quilhtamacuj ē nā tī ixtamāpa'ksīni'n ē generales ē lacricujnu' ē tachi'xcuhūi't tī ā'chulā' ixtasqui'nī ē pō'ktu tachi'xcuhūi't tī xatastā'maka ē nā tī jā xatastā'maka. Ixlīpō'ktuca'n tatatzē'kkō'lh nac lhu'cu' ē nac cā'talhpānna' nac kēstīnī'n. 16 Ixtata'sa ē ixtahuani kēstīnī'n ē talhpānī'n:

—Cayujtit ē caquilā'a'klhta'lauj ē chuntza' tzē na'ictatzē'kāuj na ixlacatīn Dios tī huī'lh nā ixpūmāpa'ksīn. Caquilāmātzē'kui na ixlacatīn tī huanican Cordero ixpālacata xla' naquincāmakapātīnīnān tū ictlahuani'tauj.

17 Chilhtza' quilhtamacuj tū napūxokoni'can Dios. Nūn chā'tin tī tzē natāyani'.

7

Cātankāhui'līca ixsello Dios ī'xū'nātā'natna' Israel

¹ Ā'līstān iccālaktzī'lh kelhatā'ti' ángeles ixtayāna'lh ixa'katzā'stūtā'ti' cā'ti'ya'tna'. Xlaca'n ixtataxtoktīmā'nalh a'ktā'ti' ū'ni'. Chuntza' jā ixū'nun nūn macsti'na'j nac cā'ti'ya'tna' ē nac mar ē nūn na ixa'kān qui'hui'. ² Iclaktzī'mpālh ā'chā'tin ángel tī mincha' jā tā'cxtuyāchi chí'chini'. Xla' ixlē'mā'lh ixsello Dios xalakahuan. Huā'mā' ángel palha' cātā'chihuīna'nli kelhatā'ti' ángeles tī ixcāmaxquī'canī't lītlī'hui'qui natahui'lī tasakā'līn nac cā'ti'ya'tna' ē nac mar. ³ Cāhuanilh:

—Jā tū catlahuani'tit ti'ya't nūn nac mar ē nūn qui'hui' hasta a'cxni' na'iccātankāhui'līyāuj sello tī tatapa'ksīni' Dios.

⁴ Quihuanica chī kelhalā't ixlīpō'ktuca'n tī cātankāhui'līca ixsello Dios. Xlaca'n a'ktin ciento ā'tu'pu'xamatā'ti' mil ixtahuanī't ī'xū'nātā'natna'ca'n ixcamana' Israel. ⁵ A'kacāujtu' mil ī'xū'nātā'natna' Judá tī ixtalē'ntza' sello, ē a'kacāujtu' mil ī'xū'nātā'natna' Rubén, ē a'kacāujtu' mil ixla' Gad, ⁶ ē a'kacāujtu' mil ixla' Aser, ē a'kacāujtu' mil ixla' Neftalí, ē a'kacāujtu' mil ixla' Manasés, ⁷ ē a'kacāujtu' mil ixla' Simeón, ē a'kacāujtu' mil ixla' Leví, ē a'kacāujtu' mil ixla' Isacar, ⁸ ē a'kacāujtu' mil ixla' Zabulón, ē a'kacāujtu' mil ixla' José, ē a'kacāujtu' mil ixla' Benjamín.

Tachi'xcuhuī't tī ixtalhakā'nī't xastala'nka' ixlū'xu'ca'n

⁹ Ā'līstān iccālaktzī'lh lhūhua' tachi'xcuhuī't ē jāla ixcāpūtle'kecan ixpālacata ixlīlhūhua'ca'n xalanī'n nac cā'lacchicni' ē xalanī'n ixlīpō'ktu nac

cā'quilhtamacuj ē ixlīpō'ktuca'n ixlīkempālhuhua' tachihuīn. Ixtayāna'lh na ixlacatzuna'j pūtahuī'lh ē nā ixlacatīn Cordero. Ixtalhakā'nca'n stala'nka' ixuanī't. Ixtachi'patēlha ixpekni' palma. ¹⁰ Xlaca'n palha' tahuanli:

Quincāmakapūtuxtūn quinDiosca'n tī huī'lh na ixpūmāpa'ksīn ē nā Cordero.

¹¹ Ixlīpō'ktuca'n ángeles ixtalītamacsti'li'nī't pūtahuī'lh ē lakōlu'n ē kelhatā'ti' tī ixtayāna'lh na ixa'katzā'stūtā'ti'. Ángeles tataquilhpūtalh na ixlacatzuna'j pūtahuī'lh ē tamakapāxuīlh Dios.

¹² Tahuanli:

Chuntza' calalh.

Camakapāxuīca ē camāka'tlī'ca Dios.

Xmān ū'tza' ka'lhīkō' talacapāstacni'.

Camaxqui'ca tapāxcatca'tzīn ē calakachi'xcuhuī'ca ixpālacata xmān ū'tza' ka'lhī ixlīpō'ktu lītlī'hui'qui ē līmāpa'ksīn.

Chuntza' pō'ktu quilhtamacuj calalh.

¹³ Chā'tin chī lakōlu'n quinkelhasqui'nīlh:

—¿Tīchu tzamā' tī talhakā'nani'ttza' xastala'nka'?
¿Jāchu tamincha'?

¹⁴ Quit ickelhtīlh:

—Quit jā icca'tzī. Hui'x ca'tzīya'.

Xla' quihuanilh:

—Ū'tza' tzamā' tī tatāyani'lh ka'tla' tapātīn.

Xlaca'n talīche'kē'lhtza' ixlū'xu'ca'n ixka'lhni' Cordero. Ū'tza' stala'nka'tza' līlalh ixlū'xu'ca'n.

¹⁵ Ū'tza' talīyāna'lh na ixlacatīn ixpūmāpa'ksīn Dios. Tatā'scuja Dios na ixtemplo cā'cuhuīni' ē tzi'sa. Dios tī huī'lh nac pūtahuī'lh,

xla' cāmaktaka'lha xlaca'n. ¹⁶ Chuntza' xlaca'n jātza' maktīn catitatzī'ncsli. Jātza'

maktin catitakelhpūtīlh pō'ktu quilhtamacuj. Chi'chini' jātza' caticāmacchālh ē jātza' maktin caticājicsmāhuī'lh. ¹⁷ Jātza' tū caticā'a'kspulalh, ixpālacata Cordero tī huī'lh na ixpu'nan pūtahuī'lh, ū'tza' nacāmaktaka'lhā. Nacālē'n jā taxtuhuī'lh xcān tū māstā' xasāsti' latamat. Dios nacāmāko'xamāka'tlī' ē jātza' catitacalhuanli.

8

Xtī'tca ixlī'a'ktojon sello

¹ Cordero xtī'tli ixlī'a'ktojon sello. Ca'cs ā'huā'na'lh nac a'kapūn chī i'tāt hora. ² Ā'līstān iccālaktzī'lh kelhatojon ángeles tī ixtayāna'lh na ixlacatīn Dios. Xlaca'n cāmaxquī'ca kentojon līskoli'. ³ Ā'līstān chimpālh ā'chā'tin ángel ē ixlīmin a'ktin pūquilhcu tū xa'oro. Tāyalh na ixlacatzuna'j pūmacamāstā'n. Xla' maxquī'ca lhūhua' siyentzu tū namaxquī'can Dios nac pūmacamāstā'n tū xa'oro na ixlacatzuna'j pūtahuī'lh. Macamāstā'lh tzamā' siyentzu ē nā ixoracionca'n ixtachi'xcuhuī't Dios. ⁴ Xajini' siyentzu taxtulh na ixmacan ángel ē tā'kayāhualh. Chā'lh na ixlacatīn Dios. Nā a'ntza' chā'lh ixoracionca'n ixtachi'xcuhuī't Dios. ⁵ Ángel chi'palh pūquilhcu ē līmātzumalh jala'nat nac pūmacamāstā'n ē pūxtekelh nac cā'ti'ya'tna'. Tzuculh jili ē makli'pli ē macasā'nalh ē tachiquilh ti'ya't.

Līskoli'

⁶ Ā'līstān kelhatojon ángeles tatacāxli nataskoli'.

⁷ Xapūla ángel skoli'lh. Yujli chejet ē macscut ixtā'lacxtuca ka'lhni'. Palha' mincha' nac cā'ti'ya'tna'. Ixlīquilhactu'tun ti'ya't lhculh.

Ixlīquilhactu'tun qui'hui' lhculh. Ixlīpō'ktu seket xastaka lhucō'lh.

⁸ Ixlīchā'tu' ángel skoli'lh. Maka'nca nac mar tū hua'chi a'ktin ka'tla' sipej tū ī'lhcumā'lh. Ixlī'a'ktu'tun mar ka'lhni' lakō'lh. ⁹ Tanīkō'lh ixlīquilhactu'tun ixlīpō'ktu tū ixuī'lh nac mar. Cāmālakuanīca ixlīquilhactu'tun barcos.

¹⁰ Ā'līstān ixlīkelhatu'tun ángel skoli'lh. Mincha' nac a'kapūn a'ktin sta'cu xaka'tla' ē ixlamatēlha chī a'ktin ka'tla' lamanat. Xla' yujli na ixlīkentu'tun ka'tla' xcān ē mu'sni'. ¹¹ Sta'cu ixtacuhuīni' Xaxū'ni'. Ixlīquilhactu'tun xcān taxū'yankō'lh. Lhūhua' tachi'xcuhuī't talaknīlh a'cxni' tahua'lh xaxū'ni' xcān.

¹² Ā'līstān ixlīkelhatā'ti' ángel nā skoli'pālh. Lactlahuaca ixlīquilhactu'tun chi'chini' ē nā ixlīquilhactu'tun mālhcuyu' ē sta'cu. Cāactlahuaca ē jātza' ixtamāxkakēni'n. Jā ī'xkaka a'ktā'ti' hora cā'cuhuīni'. Jā ī'xkaka a'ktā'ti' hora tzi'sa.

¹³ Ā'līstān quit iclaktzī'lh ángel tī ixkosnū'ntlā'huan nac cā'ū'nī'n. Ickexmatli chī palha' huanli:

—¡Koxatī tala ixlīpō'ktuca'n tī tahui'lāna'lh nac cā'ti'ya'tna' a'cxni' nataskoli' ā'xmān kelhatu'tun ángeles!

9

¹ Ā'līstān ixlīkelhaquitzis ángel skoli'lh. Quit iclaktzī'lh a'ktin sta'cu tū mincha' nac a'kapūn ē chilh nac cā'ti'ya'tna'. Sta'cu maxquī'ca llave ixa' lhu'cu' xapūlhmā'n ē tū jā ka'lhī ixtampūn. ² Sta'cu mālaquī'lh xapūlhmā'n lhu'cu'. Tā'cxtuchi lhūhua' jini' hua'chi jā huī'lh lhūhua' macscut. Lhūhua' jini' tamacatalh ē ū'ni' xapūtze'nke lakō'lh.

Jātza' tasu'yulh chi'chini'. ³ Tzamā' jini' tataxtulh xtu'qui' ē tachilh nac cā'ti'ya'tna'. Cāmaxquī'ca talacasqui'nīn nataxcana'n hua'chi a'caculūtl. ⁴ Cāhuanica jā tū natatlahuani' seket nūn qui'hui' ē nūn tacha'nān. Xmān tzē natamātakāhuī' tachi'xcuui't tī jā taka'lhī na ixtankānca'n sello tū ixla' Dios. ⁵ Cāmakxtekca xtu'qui' natamakapātīnīn tzamā' tachi'xcuui't xmān a'kquitzis mālhcuyu'. Taxcana'lh hua'chi a'caculūtl ē chuntza' cāmakapātīnīnca. Jā cāmakxtekca natamaknī tachi'xcuui't. ⁶ A'cxni' na'a'kspula huā'mā', tachi'xcuui't nataputza ixlīnīnca'n ē jā catitamaclalh. Xlaca'n natanīcu'tun ē jāla catitanīlh.

⁷ Xtu'qui' ixtahuanī't chī cahuāyuj tacāxyāna'lh'tza' chī a'cxni' nata'a'n natalāta'la. Na ixa'kxākca'n ixtaka'lhī hua'chi coronas tū xa'oro. Ixlacanca'n chī ixlacan chā'tin chi'xcu' ixtahuanī't. ⁸ Ixya'jca'n ixtasu'yu chī ixya'j chā'tin puscāt. Ixtatzanca'n chī ixtatzan león. ⁹ Ixtacu'xahua'ca'nalh hua'chi līcā'n. Chī ixtamacasā'nan ixpekenca'n chī macasā'nan lhūhua' carreta a'cxni' ta'a'n tatu'jnuntēlha natalāta'la. ¹⁰ Ixtalīxcana'n ī'stajanca'n hua'chi a'caculūtl xcana'n. Ī'stajanca'n tzē ixtalīmātakāhuī' tachi'xcuui't xmān a'kquitzis mālhcuyu'. ¹¹ Xtu'qui' ixtaka'lhī chā'tin ixpuxcu'ca'n. Xla' ū'tza' ángel tī ixmacamaxquī'canī't xapūlh mā'n lhu'cu'. Huā'mā' ángel ixtacuhuīni' Abadón ixtachihuīnca'n hebreos, ē Apolión ixtachihuīnca'n griegos. Huā'mā' huanicu'tun Mālaksputūnu'. ¹² Chuntza' a'kspulalh chū'cus lakuat. Sputacus ā'a'ktu' lakuat.

13 Ixlīkelhachāxan ángel nā skoli'lh. Ickexmatli a'ktin tachihuīn tū mincha' ixa'katzā'stūtā'ti' pūmacamāstā'n tū xa'oro tū ixyālh na ixlacatīn Dios. 14 Huanilh ixlīkelhachāxan ángel tī ixka'lhī ixlīskoli':

—Cacāmakxtekti kelhatā'ti' ángeles tī cāchī'canī't na ixquiltūn ka'tla' xcān tū ixtacuhuīni' Eufrates.

15 Cāmakxtekca kelhatā'ti' ángeles. Xlaca'n ixtacāxui'lāna'lhtza' ixpālacata ixtaka'lhīmā'nalhuā'mā' cā'ta ē huā'mā' mālhcuyu' ē huā'mā' quilhtamacuj ē huā'mā' hora a'cxni' nacāmaknīcan ixlīquilhmactu'tun tachi'xcuhuī't. 16 Ixuancan ixui'lh a'ktu' ciento millón tropas kētahui'lāna'nī'n.

17 A'cxni' quit xa'iclakachuyamā'lh, iccālaktzī'lh tzamā' cahuāyuj ē nā tī ixtakētahui'lāna'lh. Ixtacu'xahua'ca'nalhuachi lamanat ē xasmataka ē lhmucucu chī azufre. Ū'tza' tū ixtalītamaktāya. Cahuāyuj ixtaka'lhī ixa'kxākca'n chī ixla' león. Tū taquilhtaxtulh pō'ktu macscut ē jini' ē azufre. 18 Tzamā' cālīmaknīca ixlīquilhmactu'tun tachi'xcuhuī't. Cālīmaknīca macscut ē jini' ē azufre tū taquilhtaxtulh cahuāyuj. 19 Cahuāyuj tzē ixtalīxcana'n ixquilhni'ca'n ē tzē ixtalīmātakāhuī'nin ī'stajanca'n. Ī'stajanca'n chī lūhua' ixuanī't ē ixtaka'lhī ixa'kxākca'n. Chuntza' ī'stajanca'n tzē ixtalīmātakāhuī'nin.

20 Ē makapitzīn tī jā talaknīlh lakuat, xlaca'n jā tamakxtekli tamakapāxui' ídolos tū ū'tunu'n ixtatlahuanī't. Jā tamakxtekli tamakapāxui' ixlacscujnī'n skāhuī'ni' ē ídolos tū xa'oro ē plata ē bronce ē chihuix, masqui ídolos jā talacahuāna'n ē jā takexmata ē jā tatlā'huan. 21 Huā'mā' tachi'xcuhuī't jā

tamakxtekli tamaknīni'n ē jā tamakxtekli taxantil-hni'n. Jā tamakxtekli taka'lhī ixtā'lapāxquī'nca'n ē jā tamakxtekli taka'lhāna'n.

10

Ángel tī ixchi'panī't libro

¹ Ā'līstān iclaktzī'mpāl̄h chā'tin ángel tī ixka'lhī lhūhua' lītlī'hui'qui. Yujchi nac a'kapūn. Ixlītamacsti'li' a'ktin poklhnu'. Na ixa'kxāk ixlītamacsti'li' a'ktin macxculi'ncā't. Ixlacan ixmāxkakēni'n chī chi'chini'. Ixtujanī'n ixtatasu'yu hua'chi tantūnī'n tū ī'lhucyumā'lh. ² Ixchi'panī't a'ktin xamacsti'na'j libro tū ixmālakapitzicanī't. Yāhualh ixtantūpekcāna'j nac mar ē ixtantūpekxuqui ixyāhuanī't nac cā'ti'ya'tna'. ³ Palha' ta'salh chī ta'sa lakatin león. A'cxni' ta'salh, takelhtīni'lh kelhatojon jilini'nī'n. ⁴ A'cxni' kelhatojon jilini'nī'n ixtachihuīna'nī'ttza', quit xa'ictzo'knuncu'tun. Ickexmatli a'ktin tachihuīn tū mincha' nac a'kapūn. Quihuanilh:

—Jā catzo'kti. Tzē'k naca'tzīya' tū tahuanli kelhatojon jilini'nī'n.

⁵ Ā'līstān ángel tī iclaktzī'lh ixyāl̄h nac mar ē nac ti'ya't, xla' makayāhualh ixpekcāna'j nac a'kapūn. ⁶ Huanli ixlīcāna' por Dios tī huī'lh pō'ktu quilhtamacuj ē tlahuanī't a'kapūn ē ti'ya't ē mar ē ixlīpō'ktu tū a'nan. Huanli:

—Jātza' catitamakapalīh. ⁷ A'cxni' ixlikelhatojon ángel naskoli' a'cxni' namākentaxtūcan tū ixtalacasqui'nīn Dios tū chuhua'j tzē'k huī'lh. Chuntza' Dios cāhuanilh a'kchihuīna'nī'n xalanī'n makāstza' tī ixtatā'scuja Dios.

⁸ Ā'līstān ickexmatpāl̄h tachihuīn xala' nac a'kapūn tū xa'ickexmatnī'ttza' pūla. Quihuanilh:

—Capit ē camaktīni' libro tū mālakapitzicanī't tū chi'payāl̄h ángel tī yāl̄h nac mar ē nac ti'ya't.

⁹ Iclaka'lh ángel ē icsqui'ni'lh libro xamacsti'na'j. Quihuanilh:

—Caquimakti ē cahua't. Nalīpūlakxū'ya'na' ē masqui se'ksi' chī xaxcān cera nakelhua'na'na' na minquilhni'.

¹⁰ Icmaktīni'lh xamacsti'na'j libro tū ixchi'payāl̄h ángel ē icua'lh. Se'ksi' icquilh-makca'tzīlh, chī ta'xcāt. A'cxni' xa'icua'ni'ttza', iclīpūlakxū'ya'nkō'lh. ¹¹ Quihuanica:

—Ixlacasqui'nca nalī'a'kchihuīna'mpala'ya' ā'maktin tū Dios huan ixpālacata lhūhua' tachi'xcuhuī't xalanī'n lhūhua' cā'lacchicni' ē xalanī'n kempāl̄hūhua' tachihuīn ē nā napuxcu'nu'.

11

Chā'tu' a'kchihuīna'nī'n

¹ Quimaxqui'ca kentin a'ctzuna'j qui'hui' tū līpūlhcān. Quihuanica:

—Capit ē calaclhca' ixtemplo Dios ē pūmacamāstā'n. Cacāpūtle'ke ixlīpō'ktuca'n tī tamakapāxūi Dios a'ntza'. ² Jā tilaclhcāya' ixtanquilh-tin templo. Jā tilhcāya' ixpālacata xla' cāmacamaxquī'canī'ttza' xala' ā'lacatin. Ū'tunu'n natalacchi'ntatēlhakō' ixcā'lacchicni' Dios tu'pu'xamatu' mālhcuyu'. ³ Quit iccāka'lhī chā'tu' quina'kchihuīna'nī'n. Na'iccāmaxquī' līmāpa'ksīn ixpālacata nata'a'kchihuīna'n xlaca'n chuntza' chī iclacasqui'n ixlīpō'ktu a'ktin mil ē a'ktu'

ciento ē tu'tumpu'xam quilhtamacuj. Natalhakā' xapūtze'nke lu'xu' tū nalītasu'yu chī talīpuhuan.

⁴ Chā'tu' a'kchihuīna'nī'n xlaca'n kentū' xaqui'hui' oliva ē nā a'ktu' pūmaksko tū tayāna'lh na ixlacatīn Dios tī māpa'ksikō' cā'quilhtamacuj. ⁵ Palh tī nacātlahuani'cu'tun tū jā tze, xlaca'n nataquilhtaxtu lamana' tū nacālīlhucuyukō' ixtā'lāquiclhaktzi'ca'n. Chuntza' natanī catīxcuhuālh tī nacātlahuani'cu'tun tū jā tze. ⁶ Tzamā' chā'tu' a'kchihuīna'nī'n taka'lhī lītli'hui'qui natahuan ē jā catimilh xcān a'cxni' xlaca'n ta'a'kchihuīna'mā'nalhcus ixpālacata Dios. Taka'lhī lītli'hui'qui natalakpalī xcān ē ka'lhni' nalītaxtu. Taka'lhī lītli'hui'qui natamacamin ixlīpō'ktu lakuat ē līnīn nac cā'quilhtamacuj pō'ktu a'cxni' xlaca'n natalacasqui'n.

⁷ A'cxni' natahuankō' tū natahuan ixpālacata Dios, animalh tū nataxtu xapūlh mā'n lhu'cu', xla' ū'tza' nacātā'la xlaca'n. Nacāskāhuī' ē nacāmaknī. ⁸ Ixmacni'ca'n natatamā' nac cā'tejen nac cā'lacchicni' jā quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo xtokohua'ca'ca. Ū'tza' tzē līmāpācuhuīcan huā'mā' cā'lacchicni' Sodoma ē nā Egipto masqui jā chuntza' ixtacuhuīni'. ⁹ Natamā' ixmacni'ca'n a'ktu'tun quilhtamacuj ā'i'tāt. Natalaktzī'n līlhūhua' tachi'xcuhuī't xalanī'n ixlīpō'ktu cā'lacchicni' ē chī kempālhūhua' tachihuīn. Jā caticāmakxtekca nacāmā'cnūcan. ¹⁰ Tī tahui'lāna'lh nac cā'quilhtamacuj, xlaca'n natalīpāxuhua a'cxni' nacālaktzī'ncan xanīn. Natatlahua cā'tani' ē natapāxuhua ē natalāmaxquī' talakalhu'mān. Chuntza' natatlahua ixpālacata jā tze tamakca'tzīlh a'cxni' tzamā' chā'tu'

a'kchihuīna'nī'n ixtachihuīna'n ixpālacata Dios.

¹¹ Ā'līstān chī ixlī'a'ktu'tun quilhtamacuj ā'i'tāt Dios cāmālacastālancuanīlh ē tatā'kaquī'lh. Ixlīpō'ktuca'n tī talaktzī'lh tajicua'nli. ¹² Ā'līstān tzamā' chā'tu' a'kchihuīna'nī'n takexmatli a'ktin tachihuīn xala' nac a'kapūn. Cāhuanilh:

—Cata'ntit ā'tzā'.

Tatahua'ca'lh nac poklhnu' hasta nac a'kapūn. Ixtā'lāquiclhaktzi'ca'n talaktzī'lh chī tatā'kayāhualh. ¹³ Palaj tunca tzuculh tachiqui ti'ya't. Ixlīquilhmaccāuj cā'lacchicni' mālakuanīca. A'ntza' tanīlh a'ktojon mil tachi'xcuhuī't ixpālacata tachiquilh ti'ya't. Tī jā tanīlh, tajicua'nli ē tamāka'tlī'lh Dios tī xala' nac a'kapūn. ¹⁴ Ixlī'a'ktu' lakuat a'ksputnī't ē palaj namimpala ixlī'a'ktu'tun.

Ixlī'a'ktojon līskoli'

¹⁵ Ixlīkelhatojon ángel skoli'pāl. Palha' tzuculh tachihuīna'n makapitzīn nac a'kapūn ē ixtahuan: Chuhua'j quinDiosca'n māpa'ksī ixlīpō'ktu cā'quilhtamacuj.

Ē nā chuntza' Cristo nā māpa'ksī.

Xla' namāpa'ksīni'n pō'ktu quilhtamacuj.

¹⁶ Kelhapu'xamatā'ti' lakōlu'n tī ixtahui'lāna'lh na ixpūtahuī'lhca'n na ixlacatīn Dios, xlaca'n talaktaquilhpūtalh Dios ē tamakapāxuīlh. ¹⁷ Xlaca'n tahuanli:

Hui'x quiMāpa'ksīni'ca'n Dios ē hui'x ka'lhīkō'ya' līmāpa'ksīn.

Hui'x hui'la' ē pō'ktu quilhtamacuj ixui'la' ē pō'ktu quilhtamacuj natahui'la'ya'.

Iccāmaxquī'yān tapāxcatca'tzīn ixpālacata
 quilāmāsu'yuni'nī'ta'uj chī ka'lhī'ya'
 milītlī'hui'qui ē chī māpa'ksīni'na'.

¹⁸ Xalanī'n nac cā'lacchicni' ē nac cā'quilhtamacuj
 pō'ktu tasītzī'lh.

Chilhtza' quilhtamacuj tū natapūxokoni'yān hui'x
 tī quinDiosca'n.

Hui'x nacāputzāna'ni'ya'tza' nīnī'n.

Hui'x nacāmaxquī'ya' ixtatlajca'n xlaca'n tī
 tatā'scujnī'ta'n mina'kchihuīna'nī'n ē
 ixlīpō'ktu mintachi'xcuhuī't

ē ixlīpō'ktuca'n tī talaktaquilhpūtayān, palh
 xalaka'tla' chi'xcuhuī'n o palh jā xalaka'tla'.

Chilhtza' quilhtamacuj tū hui'x
 nacāpūmālakspūtūya' tī tamālakspūtūcu'tun
 tzamā' cā'quilhtamacuj.

¹⁹ Ā'līstān talaquī'lh ixtemplo Dios nac a'kapūn ē
 ixtasu'yu nac templo a'ktin caja jā ixmojōcanī't ta-
 lacāxtlahuan tū Dios ixtā'tlahuanī't ixtachi'xcuhuī't.
 Tzuculh makli'pa ē jililh ē ta'sakō'ca ē tachiquilh
 ti'ya't. Yujli laka'tla' chejet.

12

Puscāt ē dragón

¹ Ā'līstān tasu'yulh nac a'kapūn a'ktin
 ka'tla' līmāsu'yun. Ē chā'tin puscāt ixtalhakā'n
 hua'chi ixlīmāxxakēn chi'chini'. Ixyālh nac
 mālhcuyu'. Ixcucuī'lh a'ktin corona tū ixka'lhī
 a'kcāujtu' sta'cu. ² Xla' ixka'lhīni'n ē ixta'sa
 ixpālacata ixca'tzāna'juan ixpālacata ī'ska'ta'
 ixtahui'lacu'tumā'lhltza'. ³ Ixli'a'ktu' līmāsu'yun
 tasu'yulh nac a'kapūn. Lakatin tzu'tzo'ko animalh

ka'tla' ē lījicua' ixuanī't. Huā'mā' animalh, dragón huanican. Ixka'lhī a'ktojon ixa'kxāk ē kencāuj ixa'kalokot. A'katunu' ixa'kxāk ixka'lhī ixcorona. ⁴ Līsakalē'lh ī'stajan ixlīquilhactu'tun sta'cu ē cāmacamincha' nac cā'ti'ya'tna'. A'ntza' tāyachi dragón na ixlacatīn puscāt tī ixa'mā'lh mālacatuncuhuīni'n. Ē dragón ixua'cu'tun ska'ta' xmān chī ixtahuī'lh. ⁵ Puscāt tahuī'lalh ī'ska'ta' ka'hua'cha. Ū'tza' tī palha' namāpa'ksīni'n na ixlīpō'ktu cā'lacchicni'. Palaj tunca tzamā' ska'ta' lē'ni'ca Dios jā ixuī'lh na ixpūmāpa'ksīn. ⁶ Puscāt tzā'lalh, ē a'lh nac cā'tzaya'nca ti'ya't jā ixcāxui'līni'nī't Dios. A'ntza' tzē natachoko, ē namaktaka'lhcan a'ktin mil ē a'ktu' ciento ā'tu'tumpu'xam quilhtamacuj.

⁷ Ā'līstān tzuculh a'ktin ka'tla' lāmknīn nac a'kapūn. Miguel tī xapuxcu' ángeles, xla' ē ixángeles tatā'lātucslī dragón ē ixángeles. ⁸ Dragón skāhuī'ca ē jātza' makxtekca natahui'layācha' nac a'kapūn ē nā ixángeles. ⁹ Tamacxtuca ka'tla' dragón. Ū'tza' tzamā' lūhua' xala' makāstza' ē ū'tza' tī cā'a'kskāhuī'kō'lh ixlīpō'ktuca'n xalanī'n nac cā'quilhtamacuj. Xla' ū'tza' ixtacuhuīni' skāhuī'ni' tī huanican Satanás. Cāmacamincanča' ē chilh nac cā'ti'ya'tna' dragón ē ixángeles. ¹⁰ Ā'līstān ickexmatli a'ktin palha' tachihuīn nac a'kapūn ē huanli:

—Chuhua'j quinDiosca'n cāmakapūxtaxtūlhtza' ixtachi'xcuhuī't. Xla' ū'tza' puxcu'. Māsuyukō'nī'ttza' ixlītli'hui'qui. Chuhua'j Cristo namāpa'ksīni'n. Tamacxtucatzā' nac a'kapūn tī ixcāmālacsu'yu tzamā' quintā'timīnca'n. Xla' ixcāmālacsu'yu cā'cuhuīni' ē tzi'sa na ixlacatīn

quinDiosca'n. ¹¹ Quintā'timīnca'n taliskāhuī'nī'ttza' ixka'lhni' Cordero ē ixtachihuīn Dios tū xluca'n talīmālectzeyīlh. Xluca'n jā ixtajicua'ni' līnīn tū ixpālacata ixtachihuīn Dios. ¹² Tzētza' natapāxuhua xluca'n tī tahui'lāna'lh nac a'kapūn. Koxatī tala xluca'n tī tahui'lāna'lh nac cā'ti'ya'tna' ē nac mar. Skāhuī'ni' cālakyujnī'ttza' xluca'n. Sītī'nī't ixpālacata xla' ca'tzītza' jātza' makās namakxtekcan nascuja —huanli.

¹³ A'cxni' dragón ca'tzīlh ixmacamincanī'ttza' nac cā'ti'ya'tna', tzuculh putzastālani' puscāt tī mālacatuncuhuī'nīlh ixka'hua'cha. ¹⁴ Puscāt maxquī'ca kentū' ixpeken chī ixla' lakatin ka'tla' pīchāhua'. Chuntza' xla' tzē nalīkosnū'n nac cā'tzaya'nca ti'ya't tū ixcāxtlahuani'canī't ē a'ntza' namaktaka'lhcan a'ktu'tun cā'ta ā'i'tāt. Chuntza' tzā'lanī'lh dragón. ¹⁵ Dragón quilhtaxtulh lhūhua' xcān chī a'ktin ka'tla' xcān na ixchakēn puscāt. Ixlīmakamūxtucu'tun. ¹⁶ Ti'ya't maktāyalh puscāt. Tache'kelh ē chu'hua'kō'lh xcān tū ixquilhtaxtunī't dragón. ¹⁷ Ū'tza' līsītī'ni'lh dragón tzamā' puscāt. A'lh cātā'lātucsa ā'makapitzīn ixcamana' puscāt. Xluca'n ū'tunu'n tī takexmatni' ixlīmāpa'ksīn Dios ē jā tamakxteka ixtamāsu'yun Jesucristo.

13

Lakatu' animalh xalako'hua'jua'

¹ Ā'līstān ictāyalh na ixquilhtūn mar ē iclak-tzī'lh lakatin animalh tū tacutli nac mar. Ixka'lhī kencāuj ixa'kalokot ē a'ktojon ixa'kxāk. A'katunu' corona ixka'lhī na ixa'kalokot. A'katunu' ixa'kxāk ixtatzo'kni' a'ktin tacuhuīni' tū ixuanicu'tun xla'

ixmālakhā'ni'cu'tun chī Dios. ² Huā'mā' animalh tū iclaktzī'lh, xla' ixuanī't chī misin. Ixtujani'n chī ixla' oso ixtahuanī't. Ixquilhni' ixka'lhī chī ixquilhni' león. Dragón maxquī'lh ixlītlī'hui'qui animalh tū tacutli nac mar. Chuntza' animalh ixka'lhī lhūhua' līmāpa'ksīn. ³ A'ktin ixa'kxāk animalh ixtasu'yu chī ixmātakāhuī'canī't ē ā'macsti'na'j ī'sputni'tza' ixnīlh ē chuhua'j tzeyanlitza' jā ixtakāhuī'nī't. Ixlīpō'ktuca'n tachi'xcuhuī't xalanī'n nac cā'quilhtamacuj talī'a'cnīlh animalh ē tastalani'lh. ⁴ Tamakapāxuīlh dragón ixpālacata ixmaxquī'nī'ttza' lītlī'hui'qui tzamā' animalh. Nā tamakapāxuīlh animalh ē ixtahuan:

—Jā tū ā'nampala ā'lakatin chī huā'mā' animalh. ¿Tīchu tzē natā'lātlahua?

⁵ Makxtekca animalh nalīchihuīna'n Dios tū jā tze tachihuīn. Makxtekca naka'lhī lītlī'hui'qui tu'pu'xamatu' mālhcuyu'. ⁶ Xla' jā tze tzuculh līchihuīna'n Dios ē ixtacuhuīni' ē a'kapūn ē ixlīpō'ktuca'n tī tahui'lāna'ncha' nac a'kapūn. ⁷ Makxtekca nacātā'lātucsa ixtachi'xcuhuī't Dios ē nacāskāhuī'kō'. Makxtekca nacāmāpa'ksī ixlīpō'ktuca'n tachi'xcuhuī't xalanī'n ixlīpō'ktu tribus ē ixlīpō'ktuca'n xalanī'n pūlaclhūhua' tachihuīn ē ixlīpō'ktuca'n cā'lacchicni'. ⁸ Ixlīpō'ktuca'n tī tahui'lāna'lh nac cā'quilhtamacuj natalakachi'xcuhuī' animalh. Xlaca'n xmān tī jā ixtatzo'kni' ixtacuhuīni'ca'n nac libro jā cātzo'kcanī't ixtacuhuīni'ca'n tī taka'lhī xasāsti' ixlatamatca'n. Ixtatzo'kni' ixtacuhuīni'ca'n a'cxni' tzuculh cā'quilhtamacuj. Huā'mā' libro māpa'ksī xmān ū'tza' Cordero tī maknīca.

⁹ Tī kexpa'tā'tit, tzej cakexpa'ttit tū na'icuan.

¹⁰ Tī tachī' ā'makapitzīn, nā xlaca'n nacāchī'can.

Tī talīmahnīni'n ixespadaca'n, nā xlacac'n nacālīmahnīcan espada. Ixlacasqui'nca ixtachi'xcuhuī't Dios natatāyani' tū nacā'a'kspula ē jā maktin natamakxteka natakekmatni' Dios.

11 Ā'līstān iclaktzī'mpālĥ ā'lakatin animalh tū tā'cxtuchi na ixtampīn cā'ti'ya'tna'. Xla' ixka'lhī kentū' ixa'kalokot chī ixa'kalokot purecu. Chihuīna'lh chī lakatin dragón. 12 Xla' ixka'lhikō' ixlīmāpa'ksīn xapūla animalh na ixlacatīn. Ixlīpō'ktu ti'ya't ē ixlīpō'ktuca'n tī tahuī'lāna'lh nac ti'ya't, xla' ixcāhuani catalakachi'xcuhuī'lh xapūla animalh. Xapūla animalh, xla' ū'tza' tū ixtakāhuī'nī't ē tzeyanli jā ixtakāhuī'nī't. 13 Ixlīlakatu' animalh tlahualh laka'tla' lī'a'cnīn. Na ixlacatīnca'n tachi'xcuhuī't xla' macamincha' macscut nac a'kapūn ē macachilh nac cā'ti'ya'tna'. 14 Xla' tzē ixtlahua lī'a'cnīn na ixlacatīn xapūla animalh, nā chuntza' cālī'a'kskāhuī'lh tachi'xcuhuī't xalanī'n nac cā'quilhtamacuj. Cāmātlahuīlh a'ktin ídolo tū ixtasu'yu chī xapūla animalh ixpālacata ū'tza' ixlacasqui'n nalakachi'xcuhuī'can. Xapūla animalh ū'tza' tū tzē tahuī'lapālĥ masqui ixlīmātakāhuī'canī't espada. 15 Ixlīlakatu' animalh maxquī'ca lītli'hui'qui namālahuanī ídolo tū ixtasu'yu chī xapūla animalh. Chuntza' ídolo tzē ixchihuīna'n ē tzē ixcāmāmaknīnīni'n ixlīpō'ktuca'n tī jā talakachi'xcuhuī'lh. 16 Ídolo cāmāmacahui'līnīni'lh a'ktin sello na ixmacapekcāna'jca'n o na ixtankānca'n ixlīpō'ktuca'n tachi'xcuhuī't. Chuntza' ixcāmātlahuī ixlīpō'ktuca'n tachi'xcuhuī't xalaka'tla' ē tī jā xalaka'tla', ē lacricujnu' ē xcamanīnī'n, ē tī ixtamakscuja ē nā tī jā

ixtamakscuja. ¹⁷ Tzē ixtatamāhuana'n ē tzē ixtastā'nan xmān tī ixtaka'lhī na ixtankānca'n o na ixmacanca'n ixtacuhuīni' animalh o ixnúmero animalh. ¹⁸ Nataca'tzī tū huanicu'tun huā'mā' xmān tī xalaxskalalhna'. Nataca'tzī tū huanicu'tun ixnúmero animalh. Ixnúmero xla' chī litalacsu'yu a'ktin tacuhuīni'. Ixnúmero xla' a'kchāxan ciento ā'tu'tumpu'xamachāxan.

14

Tapixtlī'lh lhūhua' tachi'xcuhuī't

¹ Ā'listān iclaktzī'lh tī huanican Cordero ixyālh na ixa'cpūn a'ktin sipej tū ixtacuhuīni' Sión. Xla' ixcātā'lahū'lh a'ktin ciento ā'tu'pu'xamatā'ti' mil tachi'xcuhuī't. Xlaca'n ixtaka'lhī na ixtankānca'n ixtacuhuīni' Cordero ē nā ixtacuhuīni' ixTāta'. ² Ickexmatli a'ktin tachihuīn xala' nac a'kapūn ē ixmacasā'nan chī lhūhua' xcān ē chī a'cxni' palha' jili. Ickexmatli ixtapixtlī'nca'n arpajna'nī'n ixta'arpajna'mā'nalh. ³ Xlaca'n tī ixtapixtlī'mā'nalh ixtayāna'lh na ixlacatīn ixpūmāpa'ksīn Dios ē na ixlacatīnca'n kelhatā'ti' tī ixtayāna'lh na ixa'katzā'stūtā'ti' ē na ixlacatīnca'n lakōlu'n. Tū ixtapixtlī'mā'nalh xla' ū'tza' xasāsti'. Nūn chā'tin tzē ī'sca'ta, xmān a'ktin ciento ā'tu'pu'xamatā'ti' mil tachi'xcuhuī't. Xlaca'n tī cāmakapūtaxtūcanī't ixlīpō'ktuca'n xalanī'n nac cā'quilltamacuj. ⁴ Tzamā' tachi'xcuhuī't jā ixtaka'lhīnī't ixtā'lēpāxquī'nca'n. Lactze xlaca'n. Xlaca'n tastalani' Cordero jā a'n xla'. Xlaca'n tī xapūla cāmakapūtaxtūca na ixlacpu'na'itātca'n tachi'xcuhuī't xalanī'n nac cā'quilltamacuj. Xlaca'n chī a'ktin talakalhu'mān na ixlacatīn Dios ē na ixlacatīn Cordero. ⁵ Xlaca'n

jā maktin tahuanli nūn a'ktin tā'ksa'nīn. Xlaca'n lactze na ixlalatīn Dios.

Tū tahuanli kelhatu'tun ángeles

⁶ Ā'līstān iclaktzī'lh ā'chā'tin ángel tī ixkosnū'ntlā'huan tālhmā'n. Xla' ū'tza' ixmāca'tzīnīnī'n xatze tachihuīn tū jā catisputli ē tū ixla' Jesucristo. Xla' ū'tza' ixcāhuani ixlīpō'ktuca'n tū xalanī'n nac cā'quilhtamacuj ē ixlīpō'ktuca'n cā'lacchicni' ē xalanī'n ixlīpō'ktuca'n xalacxtuncnu' tachihuīn. ⁷ Xla' palha' huanli:

—Cajicua'ni'tit Dios ē camāka'tlī'tit xmān ū'tza'. Chilhtza' quilhtamacuj tū nacāpūputzāna'nīkō'can tachi'xcuhuī't. Camakapāxuī'tit Dios ixpālacata ū'tza' tlahualh a'kapūn ē ti'ya't ē mar ē ixlīpō'ktu mu'sni'.

⁸ Mimpālh ā'chā'tin ángel, ixlīchā'tu', ē huanli:

—Chuhua'j sputli ixlīmāpa'ksīn xaka'tla' cā'lacchicni' tū huanican Babilonia. Xalanī'n huā'mā' cā'lacchicni', xlaca'n talītalakaspi'tni'nī't Dios ē chuhua'j tamakapāxuī ā'makapitzīn diosnu'. Nā chuntza' tamaksca'txtulh xalanī'n ā'lacatin cā'lacchicni'. Ū'tza' Dios līsītzī'lh ē ū'tza' nacāīmakapātīnīncan.

⁹ Mimpālh ixlīkelhatu'tun ángel ē palha' huanli:

—Chuhua'j Dios nacāmakapātīnīn ixlīpō'ktuca'n tū talakachi'xcuhuī' animalh ē ixlakmāxtu, ē tī tatamakxteka nacāhui'līni'can sello ixla' animalh na ixtankānca'n o na ixmacanca'n.

¹⁰ Dios sītzī'nī't ē nacāmakapātīnīn. Ixlīpō'ktuca'n natapātīni'n nac azufre tū lhcumā'lh. Natapātīni'n xlaca'n na ixlalatīnca'n ixángeles Dios ē na ixlalatīn Cordero. ¹¹ Pō'ktu quilhtamacuj natā'kayāhua tālhmā'n xajini' a'ntza' jā natapātīni'n pō'ktu quilhtamacuj. Xlaca'n jā maktin

catitajaxli nūn tzī'sa ē nūn cā'cuhuīni'. Chuntza' natapātīni'n tī talakachi'xcuhūi' animalh ē ixlakmāxtu. Chuntza' natapātīni'n tī taka'lhī na ixtankānca'n ixtacuhuīni' animalh. ¹² Chuntza' ixlacasqui'nca natatāyani' ixtachi'xcuhūi't Dios ē nā ixlacasqui'nca natakexmatni' ixlīmāpa'ksīn Dios ē nā ixlacasqui'nca jā maktin natamakxteka nata'a'ka'ī'ni' Jesucristo.

¹³ Ickexmatli a'ktin tachihuīn nac a'kapūn tū huanli:

—Catzo'kti huā'mā': “Pō'ktu quilhtamacuj natālīpāxuhua xlaca'n tī nata'a'ka'ī'ni'cus Jesucristo a'cxni' natanī.” Nā Espíritu Santo huan: “Ixlicāna' natapāxuhua xlaca'n ixpālacata chuhua'j natajaxa ē jātza' catitapātīni'lh ixpālacata lactze tū tatlalualh.”

Mā'kaquī'ca ixtahua'ca't tacha'nān

¹⁴ Ā'līstān iclaktzī'lh a'ktin stala'nka' poklhnu'. Nac poklhnu' a'ntza' ixuī'lh chā'tin chi'xcu' ē ixucuī'lh a'ktin corona tū xa'oro. Ixchi'panī't kentin machīta xasta'ya'nca'. ¹⁵ Taxtupāl h nac templo ā'chā'tin ángel. Palha' tā'chihuīna'nli tī ixuī'lh nac poklhnu' ē huanilh:

—Namā'kaquī'ya' ixtahua'ca't tacha'nān ixpālacata chilhtza' quilhtamacuj tū napūmā'kaquī'can tacha'nān. Ca'tla'nlitza' tacha'nān nac cā'quilhtamacuj. ¹⁶ Tī ixuī'lh nac poklhnu' mā'kaquī'lh tacha'nān nac cā'quilhtamacuj.

¹⁷ Ā'līstān iclaktzī'mpāl h ā'chā'tin ángel taxtulh nac templo nac a'kapūn. Nā xla' ixchi'panī't ixmachīta xasta'ya'nca'. ¹⁸ Ā'līstān mincha' nac

pūmacamāstā'n ā'chā'tin huampala ángel tī ixmacamaxquī'canī't macscut. Xla' palha' ta'sani'lh ángel tī ixchī'panī't ixmachīta xasta'ya'nca' ē huanilh:

—Calīchu'cu mimachīta xamayāc uvas jā stacnī't nac cā'ti'ya'tna' ixpālacata chuhua'j pō'ktutza' xachān.

¹⁹ Ángel līchu'culh ixmachīta xamayāc uvas nac cā'ti'ya'tna'. Cāmojōlh uvas a'ntza' jā tzej nalacchi'tcan ixpālacata nataxtuni'kō' xaxcān. Chuntza' natalīca'tzī Dios sītzi'nī't ē nacāmakapātīnīn tī quiclh taca'tzan. ²⁰ Lacchi'tca uvas na ixquilhtūn cā'lacchicni'. Taxtulh lhūhua' ka'lhni' chī a'ktin xaka'tla' xcān. Pūlh mā'n ixuanī't ē chā'lh na ixpixni' cahuāyuj ē a'ktu'tun ciento kilómetros ixlīlh mā'n ixuanī't

15

Ángeles ixtalē'n a'ktojon lakuat

¹ Ā'līstān iclaktzī'mpālh a'ktin ka'tla' lī'a'cnīn nac a'kapūn. Iccālaktzī'lh kelhatojon ángeles ē chā'tunu' xlaca'n ixtalē'n a'ktin lakuat. Huā'mā' lakuat, ū'tza' ā'xmān. A'cxni' nalatza' huā'mā' lakuat a'cxni' nasputa ixtasīzi' Dios.

² Ā'līstān iclaktzī'mpālh a'ktin mar tū hua'chi vidrio. Tzu'tzo'ko ixuanī't chī jala'nat. Nā iccālaktzī'lh tī ixtaskāhuī'nī'ttza' tzamā' animalh ixpālacata jāla cāmāquilhpūtīca na ixlacatīn ixlakmāxtu. Xlaca'n jā tatamakxtekli nacātankāhui'līcan ixnúmero tū ixtacuhuīni'. Xlaca'n ixtayāna'lh na ixquilhtūn nac mar tū hua'chi vidrio. Ixtachi'payāna'lh arpas tū ixcāmaxquī'nī't Dios. ³ Xlaca'n ixtapixtlī'yāna'lh

tū ixlīpīxtlī' Moisés tī ixtā'scuja Dios. Ixtapīxtlī' ixpālacata Cordero. Tū talīpīxtlī'lh, ū'tza' huā'mā': Māpa'ksīni' quinDiosca'n, hui'x ka'lhīkō'ya' ixlīpō'ktu lītli'hui'qui.

Ka'tla' ē tzēhuanī't pō'ktu tū tlahua'ya' hui'x.

Xmān hui'x māpa'ksīkō'ya' ixlīpō'ktu cā'lacchicni'.

Pō'ktu tū tlahua'ya' tze ē ū'tza' ixlīcāna'.

⁴ Ixlīpō'ktuca'n tachi'xcuhuī't natajicua'ni'yān hui'x, Māpa'ksīni'.

Ixlīpō'ktuca'n natamāka'tlī'yān.

Xmān hui'x tlahua'ya' pō'ktu tū tze.

Ixlīpō'ktuca'n tachi'xcuhuī't xalanī'n nac cā'quilhtamacuj natamin ē natalak-taquilhputayān xmān hui'x,

ixpālacata ixlīpō'ktuca'n talaktzī'n tū hui'x tlahua'ya' tze ixlīpō'ktu.

⁵ Ā'līstān iclaktzī'lh templo ixlaquī'yālh nac a'kapūn. Na ixpūlacni' ixuī'lacha' chihuixni' jā tatzō'kni' līmāpa'ksīn tū maxquī'canī't Moisés.

⁶ Tataxtulh nac templo kelhatojon ángeles tī ixtalē'mā'nalh a'ktojon lakuat. Ixlu'xu'ca'n

xatze ē stala'nka' ē xatache'kē'n. Ē ixtaka'lhī ixlīchī'cānca'n tū xa'oro na ixcu'xanca'n.

⁷ Ā'līstān chā'tin ixlīkelhatā'ti' tī ixtayāna'lh na ixa'katzā'stūtā'ti' cāmaxquī'lh chā'tunu' ángeles

a'katunu' copa tū xa'oro. Copa ixtalītsuma ixtasītzi' Dios tū nacālimakapātīnīn tachi'xcuhuī't. Dios, xla'

huī'lh pō'ktu quilhtamacuj. ⁸ Templo ixlītzumakō' jini' ixpālacata ka'tla' Dios ē ka'lhī lītli'hui'qui. Nūn

chā'tin tzē ixtanū nac templo a'cxni' jāna'j i'sputkō' a'ktojon lakuat tū ixtalē'mā'nalh kelhatojon ángeles.

16

Pātojon copa jā ixtojōmā'lh tū nalīmakapātīnīn'n
Dios

¹ Ā'līstān ickexmatli a'ktin tachihuīn palha' tū
ixtaxtumā'lh nac templo. Cāhuanilh kelhatojon
ángeles:

—Capinchipitit ē capūxteketit nac cā'ti'ya'tna'
a'ktojon copa tū cātamaxquī'nī'ta'n ē a'ntza'
jā tatojōmā'nalh tū Dios nacālīmakapātīnīn
tachi'xcuhuī't.

² Xapūla ángel a'lh ē pūxtekelh ixcopa nac
cā'ti'ya'tna'. Cātaxtuni'lh ē cātapu'nukō'lh tzi'tzi' tū
ixcāca'tzani' tī ixtaka'lhī na ixtankānca'n ixsello
animalh ē tī ixtalaktaquilhpūta ixlakmāxtu
animalh.

³ Ixlīchā'tu' ángel nā pūxtekelh ixcopa nac mar.
Xcān ka'lhni' taxtulh chī ixa' nīn. Ē tanīkō'lh
ixlīpō'ktu tū ixa'nān nac mar.

⁴ Ixlīkelhatu'tun ángel pūxtekepālh ixcopa nac
ka'tla' xcān ē jā huī'lh mu'sni'. Ka'lhni' taxtukō'lh.
⁵ Ickexmatli chī huanli ángel tī pūxtekelh ixcopa
nac xcān. Huanli:

—QuinDiosca'n, hui'x tze. Hui'x hui'la' ē pō'ktu
quilhtamacuj hui'la'. Tze chī talīxokonuni'n.

⁶ Xlaca'n tī cāmakapātīnīmpā't tamaknīlh
mintachi'xcuhuī't ē mina'kchihuīna'nī'n. Chuhua'j
hui'x cālīmāko'tnīpā't ka'lhni'. Chuntza' cāminī'ni'.

⁷ Ā'līstān ickexmatpālh a'ktin tachihuīn nac
pūmacamāstā'n tū huanli:

—Dios Māpa'ksīni', hui'x ka'lhī'kō'ya' ixlīpō'ktu
lītli' hui'qui. Tze hui'x chī cālīputzāna'ni'ya'.

⁸ Ixlīkelhatā'ti' ángel pūxtekelh ixcopa nac
chi'chini'. Chuntza' chi'chini' cālīlhcuyulh

tachi'xcuhuī't ixlīchi'chi. ⁹ Xlaca'n talhcukō'lh. Ē cachīhuālh tatzuculh tahuani Dios ixpālacata xla' macamilh huā'mā' lakuat ixpālacata ka'lhī lītli'hui'qui. Xlaca'n jā maktin talakpalīcu'tunli ixtalacapāstacni'ca'n. Jā maktin talaktaquilhpūtacu'tunli Dios.

¹⁰ Ā'līstān ixlīkelhaquitziś ángel pūxtekepālh ixcopa na ixpūtahuī'lh animalh. Tzī'suanli jā ixmāpa'ksīni'n animalh. Tachi'xcuhuī't ixtaxcā ixsi'ma'kā'tca'n ixpālacata ixtapātīni'mā'nalh. ¹¹ Cachīhuālh talīchihuīna'nli Dios xala' nac a'kapūn ixpālacata ixtapātīni'mā'nalh chī ixcājicsmāhuī' ixtzi'tzi'ca'n. Jā tamakxtekli natatlahua tū jā tze.

¹² Ixlīkelhachāxan ángel pūxtekelh ixcopa nac ka'tla' xcān tū huanican Eufrates. Ē tzamā' xcān pūtīlh ē chuntza' tzē tatētaxtulh napuxcu'nu' tī ixtamimā'na'ncha' jā tā'cxtuyāchi chi'chini'.

¹³ Ā'līstān iclaktzī'mpālh tataxtulh kelhatu'tun tū jā tzeya ū'ni' na ixquilhni' dragón ē ixquilhni' animalh ē nā ixquilhni' tī jā tze a'kchihuīna'. Tzamā' jā tzeya ū'ni' ixtatasu'yu chī chachakatna'. ¹⁴ Tzamā' ū'ni' ixla' skāhuī'ni' ixtahuanī't. Xlaca'n ixtatlahua lī'a'cnīn. Tataxtulh natamākēstoka ixlīpō'ktuca'n napuxcu'nu' xalanī'n nac cā'quilhtamacuj. Chuntza' napuxcu'nu' tatzuculh talātucsa tzamā' quilhtamacuj tū lacsacnī't Dios tī ka'lhīkō' lītli'hui'qui. ¹⁵ Ū'tza' huā'mā' tū huan Jesucristo:

—Quit na'icmin chī chā'tin ka'lhāna' ixpālacata jā tī tī taca'tzī. Līpāxuhua natatahui'la xlaca'n tī tzej natamaktaka'lha ixlu'xu'ca'n ē jā natalhtata. Chuntza' jā maklhipi'mpi'li' catitalatā'kchokolh

xlaca'n ē jā catitamāxana'lh na ixlacatīnca'n tachi'xcuhuī't.

¹⁶ Napuxcu'nu' cāmākēstokca jā ixuanican Armagedón tachihuīn hebreo.

¹⁷ Ā'listān ixlīkelhatojon ángel pūxtekelh ixcopa nac ū'ni'. Ē chihuīna'nli chā'tin tī ixuī'lh nac pūtahūī'lh nac templo nac a'kapūn. Huanli:

—Chuhua'j lakō'nī'ttza' ixlīpō'ktu.

¹⁸ Ē tzuculh makli'pa ē palha' jililh ē ta'sakō'ca. Tachiquilh ti'ya't. Chī tachiquilh ti'ya't, jā maktin ixlanī't ixtā'chuntza' a'cxnī' tachi'xcuhuī't tatzuculh tatahuī'la nac cā'quilhtamacuj. ¹⁹ Ka'tla' cā'lacchicni', jā ixuanican Babilonia, tache'kelh ti'ya't ē lakapektu'tun taxtulh. Cā'lacchicni' xala' ixlīpō'ktu cā'quilhtamacuj, talakuankō'lh. Dios cāpāstacli tzamā' xalanī'n nac Babilonia chī ixtatlahuanī't tū jā tze. Dios cāmakapātīnīnli ixpālacata xla' ixstzī'nī't. ²⁰ Ixlīpō'ktu lacpītzuna'j ti'ya't nac mar talakuankō'lh. Ē nā talakuankō'lh sipejni'. Jātza' ixtatasu'yu. ²¹ Yujli chejet laka'tla'. A'ktin chejet ixtzīncan tu'pu'xam kilos. Cā'a'kpūtahūī'lh tachi'xcuhuī't. Xlaca'n ā'chulā' cachihuālh talīchihuīna'nli Dios ixpālacata chejet chī ixtapātīmā'nalh xalījicua'ni' lakuat.

17

Makapātīnīnca puscāt tī xamaklani'

¹ Quilakmilh chā'tin ixlīkelhatojon ángeles tī ixtaka'lhī a'ktojon copa. Quihuanilh:

—Cata't. Na'icmāsu'yuni'yān chī namakapātīnīncan puscāt tī xamaklani' tī huī'lh jā huī'lh ka'tla' mar. ² Māpa'ksīni'nī'n xalanī'n ixlīpō'ktu cā'quilhtamacuj tatā'tlahuanī't tū jā

tze huā'mā' puscāt. Tachi'xcuhuī't xalanī'n nac cā'quilhtamacuj, xlaca'n hua'chi ka'chīnī'n ixpālacata jā tze ixtalacapāstacni'ca'n ixpālacata huā'mā' puscāt—quihuanīca.

³ Ē ángel quililē'lh ixlītlī'hui'qui Espíritu Santo nac a'ktin cā'tzaya'nca ti'ya't. A'ntza' iclaktzī'lh chā'tin puscāt ixkēhuī'lh lakatin animalh xatzu'tzo'ko. Ixlīpō'ktu na ixmacni' animalh ixtamaktzo'knī't xalako'hua'jua' tacuhuīni'. Animalh ixka'lhī a'ktojon ixa'kxāk ē kencāuj ixa'kalokot. ⁴ Ē puscāt ixlhakā'nī't ixlu'xu' xasmataka ē xatzu'tzo'ko. Ixlu'xu' līcāxlal oro ē lhūhua' tū hua'chi chihuix xalactzēhuanī't ē xatapalaxla', ē nā chihuix tū huanican perla. Ixchī'patēlha a'ktin copa tū xa'oro. Tzamā' copa ixlītzumakō' tū xalako'hua'jua' ixpālacata xla' xamaklani'. ⁵ Na ixtankān ixtatzo'knī't a'ktin tacuhuīni' tū jā ixca'tzīcan tū ixuanicu'tun. Tū ixtatzo'kni' ū'tza' huā'mā': “Xaka'tla' Babilonia, xla' ū'tza' xatzī' ixlīpō'ktuca'n puscan tī xamaklani' ē xatzī' ixlīpō'ktu tū jā tze.” ⁶ Iclaktzī'lh tzamā' puscāt ixlīka'chīnī't ixka'lhni'ca'n ixtachi'xcuhuī't Dios. Xlaca'n cāmaknīca ixpālacata jā tamakxtekli takexmatni' Jesús. A'cxni' quit iclaktzī'lh huā'mā', ica'cnīlh. ⁷ Ángel quinkelhasqui'nīlh:

—¿Tū lī'a'cnī'ya'? Na'icuaniyān tū līlaktzē'k ixpālacata puscāt ē tzamā' animalh tū kēhuī'lh, ē tū ka'lhī a'ktojon ixa'kxāk ē kencāuj ixa'kalokot. ⁸ Animalh tū la'ktzī', ixuī'lh xapūla, ē chuhua'j jātza' huī'lh. Xla' natā'cxtuyāchi nac xapūlhmā'n lhu'cu'. Ā'līstān xla' na'a'n jā namālakuanīcan. A'cxni' nalaktzī'ncan animalh, natalī'a'cnīkō' tachi'xcuhuī't xalanī'n nac cā'quilhtamacuj.

Natalī'a'cnī animalh tū ixuī'lh makāstza' ē jātza' huī'lh ē natahui'lapala. Natalī'a'cnīni'n ixlīpō'ktuca'n tī jā tatzō'kni' ixtacuhuīni'ca'n nac libro a'cxni' tzuculh cāxtahui'la cā'quilhtamacuj. Nac libro a'ntza' jā cātzo'kcanī't ixtacuhuīni'ca'n tī taka'lhī xasāsti' ixlatamatca'n.

⁹ Nā ángel quihuanilh:

—Chuhua'j na'icuaniyān tū huanicu'tun huā'mā' ē tū takexmata tī laskskalalh. A'ktojon ixa'kxāk animalh, xla' ū'tza' a'ktojon sipej jā tahui'la puscāt. ¹⁰ A'ktojon a'kxāk, ū'tza' huanicu'tun kelhatojon napuxcu'nu'. Kelhaquitzis xlaca'n jātza' tamāpa'ksīni'n. Chā'tin māpa'ksīni'ncus. Chā'tin jā ā'min. Xla' a'cxni' namin, jā makās catimāpa'ksīni'lh. ¹¹ Animalh tū ixuī'lh xapūla ē tū jātza' huī'lh, xla' ū'tza' ixlīkelhatzayan puxcu'. Xla' lacxtim chī kelhatojon. Ā'līstān xla' namālakuanīcan.

¹² Kencāuj a'kalokot tū la'ktzi', xla' ū'tza' kelhacāuj napuxcu'nu'. Xlaca'n tī jāna'j talītzucu tamāpa'ksīni'n. Xlaca'n natatā'māpa'ksīni'n animalh xmān a'ktin hora. ¹³ Tzamā' kelhacāuj napuxcu'nu' tachihuīna'nī't ē natamaxquī' animalh ixlītli'huī'quica'n ē ixlīmāpa'ksīnca'n. ¹⁴ Xlaca'n natatā'lātlahua Cordero. Cordero nacāskāhuī' xpālacata xla' ū'tza' Māpa'ksīni' tī cāmāpa'ksī ixlīpō'ktuca'n tī tamāpa'ksīni'n, ē xla' ū'tza' Xapuxcu' napuxcu'nu'. Ixtachi'xcuhuī't Cordero xlaca'n tī Dīos cāta'sani'nī't ē cālacsacnī't ē takexmatni' xmān Dīos.

¹⁵ Nā quihuanipalh ángel:

—Tzamā' mar, tū la'ktzi' jā lacahuahuī'lh puscāt tī xamaklani', huanicu'tun lhūhua' tachi'xcuhuī't xalanī'n lhūhua' cā'lacchicni' tī tachihuīna'n

kempālhuhua' tachihuīn. ¹⁶ Kencāuj a'kalokot tū cāla'ktzi' ē tū kelhacāuj napuxcu'nu', xluca'n ē animalh natalāquichlaktzī'n puscāt tī xamaklani'. Puscāt namaktikō'can tū ka'lhī. Maklhpi'mpi'li' natamakxteka. Xluca'n natahua' ixquinīt puscāt. Ē nalhcuyukō'can. ¹⁷ Dios cāmālacpuhuanīlh natatlahua tū Dios ixlacasqui'n. Ū'tza' xluca'n talīchihuīna'nli natamaxqui' ixlīmāpa'ksīnca'n animalh hasta a'cxni' namākentaxtūkō'can ixlīpō'ktu tū Dios ixuanīt. ¹⁸ Puscāt tī la'ktzi', xla' ū'tza' xaka'tla' cā'lacchicni' tū cāmāpa'ksīkō' napuxcu'nu' xalanī'n nac cā'quilhtamacuj.

18

Mālakuanīca Babilonia

¹ Ā'līstān iclaktzī'mpālh ā'chā'tin ángel tī ixyu-jmā'chi nac a'kapūn. Xla' ixka'lhī lītlī'hui'qui. Māxkakēkō'lh cā'ti'ya'tna'. ² Palha' huanli:

—Chuhua'j mālakuanīkō'canī'ttza' xaka'tla' cā'lacchicni' Babilonia. Chuhua'j tahui'lāna'lh a'ntza' xmān tū jā tzeya ū'ni', ē ixlīpō'ktu spūnī'n xalako'hua'jua'. ³ Babilonia cāmātlahuīlh tū jā tze xalanī'n na ixlīpō'ktu cā'lacchicni'. Napuxcu'nu' xalanī'n na ixlīpō'ktu cā'quilhtamacuj tatlahualh tū jā tze ixpālacata huā'mā' cā'lacchicni'. Stā'na'nī'n xalanī'n nac cā'quilhtamacuj rico talītaxtulh, ixpālacata xalanī'n nac Babilonia ixtaxa'ma ixtumīnca'n natatamāhua ixlīpō'ktu tū ixtalacasqui'n.

⁴ Ā'līstān ickexmatpālh a'ktin tachihuīn nac a'kapūn tū huanli:

—Cataxtutit nac Babilonia, hui'xina'n tī quin-tachi'xcuhuīt. Jā natā'tlahua'yā'tit tū jā tze xalanī'n

a'ntza'. Chuntza' jā catimakpātīni'ntit hui'xina'n a'cxni' nacāmakapātīnīncan xlaca'n. ⁵ Lhūhua' ixcountaca'n xlaca'n. Cāmākēstokui'lini'canī't ē chā'nī't nac a'kapūn. Dios cāpāstacni'nī't ixcountaca'n. ⁶ Chuhua'j cacātlahuani'ca xlaca'n tū cātlahuani'lh ā'makapitzīn. Tzej cataxokolh hasta maktu' tū tatlahuani'lh ā'makapitzīn. Chuhua'j tzej catapātīni'lh xlaca'n hasta maktu'. ⁷ Rico ixtahuani't ē tapāxuhualh ē ka'tla' ixtamakca'tzī. Chuhua'j tzej catapātīni'lh ē tzej catalīpuhuanli. Xlaca'n chī chā'tin puscāt tī huan: “Quit chā'tin reina ē icmāpa'ksīni'n. Quit jā tī quinīmaka'nī't. Jā maktin ictilīlakaputzalh.” ⁸ Ū'tza' nalīmin lakuat. Naminkō' ixlīpō'ktu a'ktin quilhtamacuj: līnīn ē talakaputzīt ē tatzi'ncstat. Nā nalhcuyukō'can huā'mā' cā'lacchicni'. Tī namacamin huā'mā' lakuat, xla' ū'tza' Dios. Xla' ka'lhī lītlī'hui'qui.

⁹ Napuxcu'nu' xalanī'n nac cā'quilhtamacuj tatā'tlahualh tū jā tze xalanī'n nac Babilonia. Ū'tunu'n ixcātā'tlahua ixlīpō'ktu tū ixtalacasqui'n. Xlaca'n natalīpuhuan ē natacalhuan a'cxni' natalaktzī'n cā'lacchicni' Babilonia lhcumā'lh ē xajini' tā'kayāhuamā'lh nahuan. ¹⁰ Napuxcu'nu' natalaca'a'ntāya makat ixpālacata nā natajicua'n chī natapātīni'n xalanī'n nac Babilonia. Natalāhuani:

—jLīlakalhu'mānat Babilonia, ka'tla' cā'lacchicni'! Ixka'lhī lītlī'hui'qui. Ē xamaktin xokomā'lh ixlīpō'ktu tū jā tze tū tatlahuani't a'ntza' —chuntza' natahuan.

¹¹ Stā'na'nī'n xalanī'n nac cā'quilhtamacuj nā xlaca'n natacalhuan ē natalīpuhuan tū na'a'kspula Babilonia. Natacalhuan ixpālacata

jātza' catita'a'nalh tū nacāmaktamāhua ixlīstā'tca'n.
¹² Jātza' cati'a'nalh tū nacāmaktamāhua ixlīstā'tca'n:
oro ē plata ē perlas ē xatapalaxla' chihuix ē
lu'xu' tū xatze ixla' lino ē ixla' seda tū smataka
ē tzu'tzo'ko. Jātza' catitamāhuaca qui'hui'
tū xamu'csu. Jātza' caticāmaktamāhuaca tū
cālītlahuacan marfil ē qui'hui' xatapalaxla' ē
bronce ē līcā'n ē mármol. ¹³ Jātza' catitamāhuaca
canela ē nūn tū mu'csu tū mojōni'can līhua't.
Jātza' caticāmaktamāhuaca siyentzu ē mirra ē
perfume ē vino ē aceite ē harina ē trigo. Jātza'
caticāmaktamāhuaca huācax ē borregos ē cahuāyuj
ē carretas ē tasācua'. ¹⁴ Stā'na'nī'n natahuani
xalanī'n nac Babilonia:

—Cāspuṭni'kō'nī'ta'n tū ixtapalh tumīn tū
ixka'lhīcu'tunā'tit. Nā cāspuṭni'kō'nī'ta'n ixlīpō'ktu
tū xalactze ē xatapalaxla'. Jātza' maktin
catika'lhī'tit.

¹⁵ Stā'na'nī'n lacricujnu' ixtahuanī't ixpālacata
ixtalāmaktamāhuana'n xalanī'n nac Babilonia. Nā
xlaca'n natalaca'a'ntāya makat ixpālacata nata-
jicua'n chī natapātīni'n xalanī'n nac Babilonia. Na-
talīpuhuan ē natacalhuan. ¹⁶ Ē natahuan:

—¡Līlakalhu'mānat Babilonia! Xapūla xalanī'n
a'ntza' ixtalhakā' pō'ktu lino xatze ē xasmataka
lu'xu' ē xatzu'tzo'ko. Ixtaka'lhī ixlīcāxtlahuanca'n
pō'ktu tū xa'oro ē chihuix xatapalaxla' ē perlas.
¹⁷ Xamaktin cāspuṭni'kō'lh ixlīricoca'n —natahuan.

Ixlīpō'ktuca'n marīneros ē xanapuxcu'nu' bar-
cos ē ixlīpō'ktuca'n tī tapū'a'n barcos ē ixlīpō'ktuca'n
tī tamakscuja nac mar, ixlīpō'ktuca'n makat na-
talaca'a'ntāya. ¹⁸ A'cxni' natalaktzī'n chī nalhcu

cā'lacchicni' Babilonia ē chī nataxtu xajini', xlaca'n natahuan:

—Nūn maktin a'nanī't a'ktin cā'lacchicni' chī huā'mā' ka'tla' cā'lacchicni'.

¹⁹ Natalīpuhuan ē natataya pokxni' ē nacā'a'cpūmāhua'ca'can. Natacalhuan ē palha' natahuan:

—jLīlakalhu'mānat huā'mā' xaka'tla' cā'lacchicni'! Rico ixtahuanī't xalanī'n a'ntza'. Lacricujnu' talītaxtulh ixlīpō'ktuca'n ixtēcu'nī'n barcos ixpālacata īstā'nancan nac Babilonia. jLīlakalhu'mānat cā'lacchicni'! Xamaktin sputli.

²⁰ Nā nahuancan:

—Catalīpāxualh ixlīpō'ktuca'n xalanī'n nac a'kapūn ixpālacata lakuanī't cā'lacchicni' Babilonia. Calīpāxua'tit hui'xina'n tī ixtachi'xcuhū't Dios ē nā hui'xina'n apóstoles ē ixa'kchihuīna'nī'n Dios. Xlaca'n xalanī'n nac Babilonia taxokoni'mā'nalhtza' Dios tū cātatlahuani'nī'ta'n hui'xina'n.

²¹ A'līstān chā'tin ángel xatli'hui'qui chī'palh a'ktin ka'tla' chihuix chī a'ktin xuā'ti' ixlīka'tla'. Mojōlh nac mar ē huanli:

—Chuntza' namāyujūcan ka'tla' cā'lacchicni' Babilonia. Jātza' maktin catitasu'yulh. ²² Jātza' catikexmatca a'ntza' tī tasla'knān. Jātza' catikexmatca arpa nūn līskoli'. Jātza' maktin catitasu'yulh tī tatlahua catūhuālh tascujūt. Jātza' catimacasā'nalh xuā'ti' ixpālacata jā tī tī natasquiti. ²³ Jātza' tū cati'a'nalh pūmaksko tū namāxkakēni'n. Jātza' catikexmatca ixtachihuīnca'n tī tatamakaxtoknī'tcus. Stā'na'nī'n tī xapūla tamīlh nac Babilonia, xlaca'n ā'chulā' ixtaka'lhī lītlī'hui'qui ē jā ā'makapitzīn xalanī'n nac cā'quilhtamacuj. Xalanī'n nac Babilonia

talī'a'kskāhuī'ninli ixlīxantilhca'n. Cā'a'kskāhuī'ca
xalanī'n calhāxcuhuālh nac cā'quilhtamacuj
—huanli ángel.

²⁴ Chuntza' na'a'kspula Babilonia ixpālacata
a'ntza' cāmāknīca ixa'kchihuīna'nī'n Dios ē nā
cāmāknīca ixtachi'xcuhuī't Dios. Nā talē'n
cuenta xalanī'n nac Babilonia chī cāmāknīca
ixtachi'xcuhuī't Dios ixlīpō'ktu nac cā'quilhtamacuj.

19

¹ Ā'līstān ickexmatli chī palha' ixtata'sa lhūhua'
tachi'xcuhuī't nac a'kapūn. Ē xlaca'n ixtahuan:
¡Aleluya!

QuinDiosca'n quincāmākapūtāxtūyān.

Calakachi'xcuhuī'ca xmān ū'tza'.

Xla' ka'lhīkō' lītli'hui'qui.

² Xla' putzāna'n chuntza' chī tū ixlīcāna'.

Tze chī xla' putzāna'n.

Xla' putzāna'nīnī't Babilonia ixpālacata xalanī'n
a'ntza' tamātlahuīlh tū jā tze ixlīpō'ktuca'n
xalanī'n nac cā'quilhtamacuj, chu lacxtim chī
xlaca'n.

Dios makapātīnīnī't Babilonia ixpālacata xalanī'n
a'ntza' tamāknīlh tī ixtatā'scuja Dios.

³ Chihuīna'mpalaca palha' ē tahuanli:

—¡Aleluya! Xajini' nac Babilonia
ta'a'kayāhuamā'lh pō'ktu quilhtamacuj.

⁴ Ē pu'xamatā'ti' lakōlu'n ē kelhatā'ti' tī
ixtayānalh, xlaca'n tatalaktzokostalh Dios tī
ixuī'lh na ixpūmāpa'ksīn. Xlaca'n tamākapāxuīlh ē
taahuanli:

—¡Chuntza' calalh! ¡Aleluya!

⁵ Ē kexmatpalaca a'ktin tachihuīn na
ixpūmāpa'ksīn Dios ē huanli:

Camāka'tlī'tit Dios milīpō'ktuca'n hui'xina'n tī
 tapa'ksīni'yā'tit Dios
 ē milīpō'ktuca'n hui'xina'n tī lakachi'xcuui'yā'tit
 Dios,
 tī xalaka'tla' ē tī jā xalaka'tla'.

Tamakaxtokli tī huanican Cordero

⁶ Ickexmatpāl̄h chī ixtachihuīna'mā'nal̄h lhūhua'
 tachi'xcuui't ē chī macasā'n̄an lhūhua' xcān, ē chī
 a'cxni' palha' jili ē tahuanli:

¡Aleluya!

Māpa'ksīni'ntza' quiMāpa'ksīni'ca'n quinDiosca'n tī
 ka'lhīkō' lītli'huī'qui.

⁷ Līpāxuhua catahui'lauj ē cata'sauj cā'tapāxuhuān.
 Camāka'tlī'uj Dios.

Chinī'ttza' quilhtamacuj tū napūtamakaxtoka tī
 huanican Cordero.

Ixtasqui'ni' tacāxnī'ttza' huī'lh.

⁸ Xatasqui'ni' makxtekcanī't nalhakā' xatze xas-
 tala'nka' lu'xu' ē xatache'kē'n.

Xatze lu'xu' huanicu'tun tze chī talatā'kchoko ix-
 tachi'xcuui't Dios.

⁹ Ā'līstān ángel quihuanilh:

—Catzo'kti huā'mā': “Līpāxuhua tahui'lāna'lh tī
 cāhuanicanī't catamilh nac cā'tani' ixla' Cordero
 a'cxni' natamakaxtoka.”

Nā quihuanilh ángel:

—Ū'tza' ixlīcāna' huā'mā' tachihuīn tū ixla' Dios.

¹⁰ Quit iclaktatzokostal̄h ángel ē icti-
 makapāxuīcu'tunli. Xla' quihuanilh:

—Jā catla'hua' chuntza'. Quit ictā'scuja Dios
 chuntza' chī hui'x ē chī mintā'timīn tī ta'a'kaī'

tū ixlīcāna' tū Jesús māsū'yulh. Xmān Dios namakapāxūi'ya'. Tī tamāsū'yu ixtachihuīn Jesucristo, ixlīpō'ktuca'n xlaca'n ixa'kchihuīna'nī'n Dios —quihuanica.

Xastala'nka' cahuāyuj ē tī ixkēhuī'lh

¹¹ Ā'līstān iclaktzī'lh a'kapūn laquī'yālh. Iclaktzī'lh lakatin cahuāyuj xastala'nka'. Tī ixkēhuī'lh huā'mā' cahuāyuj, līmāpācuhuīca Ixlīcāna' ē Mākentaxtūnu'nkō'. Xla' tze chī putzāna'n. Tze chī lātucsa. ¹² Ixlakastapun hua'chī ixtaxkaka chī xalamana't macscut. Ixcucū'lh lhūhua' corona na ixa'kxāk. Ixtzo'kni'canī't a'ktin tacuhuīni'. Nūn chā'tin ixca'tzī tū ixuanicu'tun tzamā' tacuhuīni'. Xmān ū'tza' ixca'tzī. ¹³ Ixlu'xu' ixpasakō'nī't ka'lhni'. Ixtacuhuīni' Ixtachihuīn Dios ixuanī't. ¹⁴ Ixtastālani' lhūhua' ixchi'xcu' xalanī'n nac a'kapūn. Xlaca'n ixtakētahui'lāna'lh xalakstala'nka'n cahuāyuj. Ixlu'xu'ca'n xatze ē xalakstala'nka'n ē xatache'kē'n ixtahuanī't. ¹⁵ Tī ixpasakō'nī't ka'lhni' ixlu'xu', quilhtaxtulh kentin espada tū sta'ya'nca'. Huā'mā' nacālīskāhuī' tachi'xcu'huī't nac cā'quilhtamacuj. Līpalha' nacāmāpa'ksī. Xla' nacāmakapātīnīn ixpālacata Dios tī ka'lhīkō' pō'ktu līmāpa'ksīn, xla' līsītzī' tū tatlahuanī't ū'tunu'n. Chī xlaca'n natapātīni'n hua'chī uvas natalītaxtu tū cālacchī'ntacan a'cxni' māxtuni'can xaxcān. ¹⁶ Na ixlu'xu' ē na ixchēkēn ixtatzo'kni' a'ktin tacuhuīni': “Xapuxcu' napuxcu'nu' ē Māpa'ksīni' tī cāmāpa'ksī ixlīpō'ktuca'n tī tamāpa'ksīni'n.”

¹⁷ Ā'līstān iclaktzī'lh chā'tin ángel tī ixyālh nac chī'chini'. Xla' palha' cāhuanilh ixlīpō'ktuca'n spūnī'n tū ixtakosnū'ntlā'huan nac cā'ū'nī'n:

—Cata'ntit. Catakēstoktit ē cahua'tit tū Dios nacāmaxquī'yān. ¹⁸ Cata'ntit ē cahua'tit ixquinītca'n napuxcu'nu' ē xalactli'hui'quin chi'xcuui'n. Cahua'tit ixquinītca'n cahuāyuj ē ixquinītca'n tī ixtakētahui'lāna'lh. Cahua'tit ixquinītca'n ixlīpō'ktuca'n tachi'xcuui't, masqui tī ixtamakscuja ē masqui tī jā ixtamakscuja, ē masqui chi'xcuui'n tī xalaka'tla' ē masqui tī jā xalaka'tla' —huanli ángel.

¹⁹ Ā'līstān iclaktzī'lh chī ixtatakēstoknī't tū jā tze animalh ē napuxcu'nu' xalanī'n nac cā'quilhtamacuj ē ixchi'xcuui'tca'n. Ixtatakēstoknī't natatā'lātucsa tī ixkēhuī'lh cahuāyuj ē ixchi'xcuui'n. ²⁰ Tū jā tze animalh chi'paca ē nā a'kchihuīna' tī ixa'kskāhuī'nin. Xla' ixtlahuanī't lī'a'cnīn na ixlacatīn huā'mā' animalh. Chuntza' ixcā'a'kskāhuī'nī't tī ixtalē'n na ixtankānca'n ixsello animalh ē tī ixtalaktaquilhpūta ixlakmāxtu animalh. Animalh ē a'kchihuīna' tī ixa'kskāhuī'nin, xalakahuan cāmacā'nca nac cā'macscutnu' jā huī'lh pūpātīn ē jā lhcuyucan azufre. ²¹ Ixlīpō'ktuca'n ā'makapitzīn ixtachi'xcuui't tū jā tze animalh, xlaca'n cālīmaknīkō'ca espada tū quilhtaxtulh na ixquilhni' tī ixkēhuī'lh cahuāyuj. Spūnī'n tzej talīka'sli ixquinītca'n.

20

A'ktin mil cā'ta

¹ Ā'līstān iclaktzī'lh chā'tin ángel tī ixuyjmā'chi nac a'kapūn. Ixlīmin ixlīmālaquī'ca'n xapūlh mā'n lhu'cu'. Nā ixlīmin ka'tla' cadena. ² Xla' chi'palh dragón. Ū'tza' lūhua' tū xala' makāstza' ē nā

ū'tza' skāhuī'ni' ē nā huanican Satanás. Ángel chī'huī'līlh dragón a'ktin mil cā'ta. ³ Ángel mojólh nac xapūlmā'n lhu'cu' ē mālacchahuanūlh ē huī'līni'lh a'ktin sello nac mākelhcha. Chuntza' jātza' caticā'a'kskāhuī'lh tachi'xcu'huī't xalanī'n nac cā'quillhtamacuj hasta a'cxni' nasputa a'ktin mil cā'ta. A'cxni' nasputa mil cā'ta, namakxtekcan. Jā makās catimakxtekca.

⁴ Ā'līstān iccālaktzī'lh makapitzīn pūtahuī'lhni' jā ixtapūmāpa'ksīni'n. Nā iccālaktzī'lh ā'makapitzīn tī ixtahuī'lāna'lh a'ntza'. Xlaca'n ixcāmaxquī'canī't līmāpa'ksīn nataputzāna'n. Nā iccālaktzī'lh xlaca'n tī ixcā'a'cchu'cucanī't. Cāmāknīca ixpālacata ixtamāsu'yu ixtachihuīn Dios ē tū ixlīcāna'ixla' Jesús. Xlaca'n jā ixtatatzokostani'nī't animalh, ē jā ixtalaktaquillhpūtani't ixlakmāxtu. Jā ixtatamakxteknī't nacāhuī'līni'can sello na ixtankānca'n ē na ixmacanca'n. Iccālaktzī'lh talacastālancuana'nli ē tatā'māpa'ksīni'lh Cristo a'ktin mil cā'ta. ⁵ Xlaca'n ū'tunu'n tī xapūla talacastālancuana'nli. Ā'makapitzīn nīni'n natalacastālancuana'n a'cxni' nasputa a'ktin mil cā'ta. ⁶ Līpāxuhua tī natalacastālancuana'n xapūla. Xlaca'n natatā'māpa'ksīni'n Dios. Xlaca'n jātza' catitanīlh ixlīmaktu' chī ā'makapitzīn. Xlaca'n natatā'scuja Dios ē Cristo. Natatā'māpa'ksīni'n Cristo a'ktin mil cā'ta.

⁷ A'cxni' nasputa a'ktin mil cā'ta, namakxtekcan skāhuī'ni'. Xla' nataxtu jā ixchī'canī't. ⁸ Nataxtu ē nacā'a'kskāhuī' tachi'xcu'huī't na ixlīpō'ktu cā'quillhtamacuj. Nacā'a'kskāhuī' xalanī'n nac Gog ē Magog. Nacāmākēstoka natalātucsa. Xlaca'n lhūhua' chī cucuj tū huī'lh na ixquillhtūn mar.

⁹ Iclaktzī'lh ixchi'xcu'ca'n Gog ē Magog na ixlīka'tla' cā'ti'ya'tna' ē tatā'tamacxti'li'lh jā ixtahui'lāna'lh ixtachi'xcuhuī't Dios ē tzamā' cā'lacchicni' tū Dios pāxquī'. Nac a'kapūn mincha' macscut ē cā'lhcu'yukō'lh ixlīpō'ktuca'n ixtachi'xcuhuī't skāhuī'ni'. ¹⁰ Skāhuī'ni' tī ixcā'a'kskāhuī'nī't macā'nca nac cā'macscutnu' jā huī'lh pūpātīn ē jā lhcu'yucan azufre. Nā a'ntza' ixcāmacā'ncanī't tū jā tze animalh ē a'kchihuīna' tī ixa'kskāhuī'nin. A'ntza' nacāmakapātīnīncan cā'cuhuīni' ē cā'tzī'sa pō'ktu quilhtamacuj.

Dios nacāputzāna'ni' jā huī'lh na ixpūmāpa'ksīn

¹¹ Ā'līstān iclaktzī'lh a'ktin pūtahuī'lh ka'tla' ē stala'nka'. Iclaktzī'lh tī ixuī'lh a'ntza'. Cā'quilhtamacuj ē a'kapūn cāmālakuanīca na ixlacatīn Dios. Jātza' tatasu'yulh. ¹² Iccālaktzī'lh nīnī'n, laka'tla' ē xalacstīn. Xlaca'n ixtayāna'lh na ixlacatīn Dios. Cāmālakakē'ca libros. Ā'līstān mālakakē'palaca ā'a'ktin libro. Ū'tza' huā'mā' libro a'ntza' jā cātzo'kcanī't ixtacuhuīni'ca'n tī taka'lhī xasāsti' ixlatamatca'n. Cāputzāna'ni'ca nīnī'n chuntza' chī ixtalatā'kchokonī't chuntza' chī ixtatzo'kni' ixlīpō'ktu tū ixtatlahuanī't. ¹³ Ā'līstān mar cāmacamāstā'lh tī ixtanīnī't a'ntza'. Nā tachilh xlaca'n tī ixtahui'lāna'lh nac cā'līnīn. Cāputzāna'ni'kō'ca ixlīpō'ktuca'n, chā'tunu' chuntza' chī ixtalatlā'huan. ¹⁴ Ā'līstān līnīn ē cā'līnīn cāmacā'nca nac cā'macscutnu' jā huī'lh pūpātīn. Huā'mā' ixlīmaktu'tza' līnīn xla'. ¹⁵ Nā cāmacā'nca nac cā'macscutnu' ixlīpō'ktuca'n tī jā ixcātzo'kni'canī't ixtacuhuīni'ca'n nac libro jā tatzo'kni' ixtacuhuīni'ca'n tī taka'lhī xasāsti' ixlatamatca'n.

21

Xasāsti' a'kapūn ē xasāsti' cā'quiltamacuj

¹ Ā'līstān iclaktzī'lh ā'a'ktin xasāsti' a'kapūn ē xasāsti' cā'quiltamacuj. Xapūla a'kapūn ē xapūla cā'quiltamacuj icāmālakuanīcanī't. Jātza' ixa'nan mar. ² Quit, Juan, iclaktzī'lh xatasicua'lanātlahuan cā'lacchicni'. Huā'mā' cā'lacchicni' ū'tza' tū xasāsti' Jerusalén. Nā iclaktzī'lh chī ixuyjmā'chi nac a'kapūn jā hui'lacha' Dios. Cā'lacchicni' tzej icāxtlahuacanī't chī chā'tin tasqui'ni' tī tzej lhakā'nan a'cxni' natā'tamakaxtoka ī'squi'nīni'. ³ Ā'līstān ickexmatli a'ktin tachihuīn tū mincha' nac a'kapūn. Palha' huanli:

—Chuhua'j Dios cātā'lahuī'lh ixtachi'xcuhuī't. Xlaca'n natalītaxtu ixtachi'xcuhuī't. Ē xla'nalītaxtu ixDiosca'n xlaca'n. ⁴ Dios nacāmāscāquīni' ixlakaxta'jatca'n. Jātza' catitanīlh. Jātza' catitalīpuhuanli. Jātza' catitacalhuanli. Jātza' catitapātīni'nli. Jātza' tū caticā'a'nani'lh nūn tū xapūla.

⁵ Ā'līstān chihuīna'nli Dios jā ixuī'lh na ixpūmāpa'ksīn ē huanli:

—Chuhua'j quit na'iccāsāstī'tlahuakō' ixlīpō'ktu.

Quihuanīlh:

—Huā'mā' catzo'kti. Tzamā' tachihuīn ū'tza' tū ixlicāna' ē tzē a'ka't'can.

⁶ Nā quihuanīlh:

—Lakō'nī'ttza'. Quit chī letra A tū lītzucu alfabeto ē chī letra Z tū ixlī'a'ksputni', ixpālacata quit xalītzucuni' ē xalī'a'ksputni'. Tī takelhpūtī, quit na'iccāmāhuī' xcān xala' nac mu'sni' jā taxtu xcān tū cāmaxquī' xasāsti' ixlatamatca'n. Jā icticāmātā'jīlh. ⁷ Chuntza' quit na'iccātlahuani'

ixlīpō'ktuca'n tī tatlajana'nli. Quit ixDiosca'n na'icuan, ē xluca'n quilacstīn natalītaxtu. 8 Jā chuntza' ā'makapitzīn tī jā quintalīstālani' ixpālacata tajicua'n. Xluca'n nacāmacā'ncan nac cā'macscutnu'. Nā chuntza' tī jā ta'a'ka'i', ē tī taquiclhca'tzan, ē tī tamaknīni'n, ē tī taka'lhī ixtā'lāpāxquī'nca'n, ē xantilhni'nī'n, ē tī talaktaquilhpūta ídolos, ē ixlīpō'ktuca'n a'ksa'nīni'nī'n. Xluca'n nacāmacā'ncan nac cā'macscutnu' jā lhcuyucan azufre. Huā'mā' ū'tza' ixlīmaktu' līnīn.

Xasāsti' Jerusalén

9 Ā'līstān quilakmilh chā'tin chī ixlīkelhatojon ángeles tī ixtaka'lhī ā'a'ktojon lakuat tū ā'xmān. Quihuanilh:

—Cata't, ē quit na'icmāsu'yuni'yān xatasqui'ni' tī ixpuscāt Cordero.

10 Espírītu Santo quimāsu'yuni'lh a'ktin talakahuān. Ángel quilē'lh nac a'ktin tālhmā'n sipej ka'tla'. A'ntza' quimāsu'yuni'lh cā'lacchicni' jā ixla' Dios ē jā huanican Jerusalén. Ixyujmā'chi nac a'kapūn jā hui'lacha' Dios. 11 Cā'lacchicni' ī'xkaka. Ixlīxkaka ixlītlī'hui'qui Dios. Ī'xkaka chī a'ktin chihuix tū xatapalaxla', chī a'ktin chihuix tū huanican jaspero tū xatzēhuanī't ē tū xkaka. 12 Ixlīkelhka'tla' cā'lacchicni' ixyālh a'ktin talhta'm ka'tla' ē tālhmā'n. Ixka'lhī a'kcāujtu' xamākelhcha. Kelhacāujtu' ángeles ixtamaktaka'lh mā'nalhtzāmā' mākelhcha. Nac mākelhcha ixcātzo'kcanī't ixtacuhuīni'ca'n kelhacāujtu' ixka'hua'chan Israel. 13 Ixtayāna'lh a'ktu'tun mākelhcha nac este, ē nac norte a'ktu'tun, ē nac sur a'ktu'tun, ē nā a'ktu'tun nac oeste. 14 Ixlītzucuni' talhta'm

a'kcāujtu' chihuix. Nac chihuixni' ixcātzo'kcanī't ixtacuhuīni'ca'n kelhacāujtu' apóstoles, ixla' tī huanican Cordero.

¹⁵ Ángel tī ixquintā'chihuīna'nī't ixlē'mā'lh kentin chī a'ctzuna'j qui'hui' tū xa'oro. Tzamā'ixpūlaclhcā cā'lacchicni', ē xamākelhcha ē talhta'm.

¹⁶ Cā'lacchicni' a'cxtim ixlīlhmā'n ē ixlīpīka'tla'. Ángel līpūlhcālh cā'lacchicni' ixqui'hui' tū xa'oro. Ixlīpō'ktu lhcākō'lh ē chā'lh a'ktu' mil ā'a'ktu' ciento kilómetros ixlīlhmā'n. A'cxtim ixlīpīka'tla' ē ixlītālh mā'n. ¹⁷ Ángel lhcālh talhta'm chuntza' chī talaclhcāna'n chī'xcuhuī'n. Ixlītālh mā'n chā'lh tu'tumpu'xamatā'ti' metros.

¹⁸ Talhta'm ixlītlahuacanī't chihuix jaspe. Cā'lacchicni' pō'ktu xa'oro xastala'nka' chī vidrio. ¹⁹ Ixlītzucuni' talhta'm tzēhuanī't ixuanī't ixpālacata ixlītlahuacanī't kempālūhua' chihuix tū xatapalaxla'. Xapūla chihuix ixlītzucuni', xla' jaspe. Ixlī'a'ktu' chihuix zafiro, ē ixlī'a'ktu'tun ágata, ē ixlī'a'ktā'ti' esmeralda. ²⁰ Ixlī'a'kquitzis chihuix ónice, ē ixlī'a'kchāxan cornalina, ē ixlī'a'ktojon crisólito, ē ixlī'a'ktzeyan berilo, ē ixlī'a'kna'jās topacio, ē ixlī'a'kcāuj crisoprasa, ē ixlī'a'kcāujtin jacinto, ē ixlī'a'kcāujtu' amatista. ²¹ A'kcāujtu' mākelhcha xla' a'kcāujtu' chihuixni' tū cāhuanican perlas. A'katunu' mākelhcha ixtlahuacanī't a'katunu' perla. Xatej cā'lacchicni' pō'ktu xa'oro xastala'nka' chī vidrio.

²² Jā iclaktzī'lh nūn a'ktin templo nac cā'lacchicni', ixpālacata na ixlīpō'ktu cā'lacchicni' huī'lh Dios tī ka'lhikō' lītli'hui'qui ē nā a'ntza' huī'lh Cordero. ²³ A'ntza' jātza' tī catimaclacasqui'nli chī'chini' nūn mālhcuyu'.

Cā'lacchicni' māxkakē ī'xkakana' Dios ē nā ī'xkakana' Cordero. ²⁴ Tachi'xcuhuī't nac cā'quilhtamacuj nacāmāxkakē ī'xkakana' Dios. Napuxcu'nu' xalanī'n nac cā'quilhtamacuj natalakachi'xcuhuī' Dios. ²⁵ Xamākelhcha cā'lacchicni' natatalaquī'tāya pō'ktu quilhtamacuj. Jā maktin caticāmālacchōca ixpālacata a'ntza' jā cati'a'nalh cā'tzī'sni'. ²⁶ Ixlipō'ktuca'n tachi'xcuhuī't natamin natalakachi'xcuhuī'. ²⁷ Jā catitanūlh a'ntza' tū jā tze. Jā catitatanūlh tī tatlahua tū līmāxana'. Jā catitatanūlh tī tahuan tā'ksa'nīn. Natatanū a'ntza' xmān tī cātzo'kcanī't ixtacuhuīni'ca'n na ixlibro Cordero tī taka'lhī xasāsti' ixlatamatca'n.

22

¹ Ā'līstān ángel quimāsu'yuni'lh a'ktin ka'tla' xcān tū xatzēhuanī't. Tzamā' xcān ū'tza' tū māsā' xasāsti' latamat. Ka'tla' xcān ixtaxtumā'lh na ixpūmāpa'ksīnca'n Dios ē Cordero. ² Ka'tla' xcān ixtētaxtu ixpu'nan nac xatej cā'lacchicni'. Na ixquilhtūnī'n ka'tla' xcān ixtayāna'lh qui'hui' tū tamāstā' xasāsti' latamat. Tzamā' qui'hui' tamāstā' ixtahua'ca't makcāujtu' a'ktin cā'ta. Tahua'ca' ixtahua'ca't a'katunu' mālhcuyu'. Xapa'lhma' huā'mā' qui'hui' tze cālīmātzeyīcan tachi'xcuhuī't xalanī'n nac cā'quilhtamacuj. ³ Jā cati'a'nalh a'ntza' tū jā tze ixpālacata a'ntza' huī'lh ixpūmāpa'ksīnca'n Dios ē Cordero. Natamakapāxui' Dios tī tatapa'ksīni'. ⁴ Cā'lacan natalaktzī'n Dios. Nacātankāhui'līcan ixtacuhuīni' Dios tī tatapa'ksīni'. ⁵ Nac huā'mā' cā'lacchicni' jā cati'a'nalh cā'tzī'sni'. Jātza' catimaclacasqui'nca pūmaksko. Jātza' catimaclacasqui'nca chí'chini'.

Māpa'ksīni' Dios nacāmāxkakē ixtachi'xcuui't.
Xlaca'n natamāpa'ksīni'n pō'ktu quilhtamacuj.

Palaj namimpala Jesucristo

⁶ Ā'līstān ángel quihuanilh:

—Huā'mā' tachihuīn ixlīcāna'. Tzē
a'ka'ī'can. Māpa'ksīni' Dios ixcāmālacapāstaquī
ixa'kchihuīna'nī'n tū natahuan. Xla' macaminī't
ixángel nacāmāsu'yuni' tī tatapa'ksīni' Dios tū palaj
na'a'kspula.

⁷ Jesús huanli:

—Palaj na'icmin.

Līpāxuhua tī takexmatni' tū tatzo'kni' nac
huā'mā' libro tū māsu'yu tū na'a'kspula.

⁸ Quit, Juan, ickexmatnī't ē iclaktzī'nī't
ixlīpō'ktu huā'mā'. A'cxni' xa'ickexmatkō'nī't
ē xa'iclaktzī'nkō'nī't, iclaktatzokostalh ángel tī
ixquimāsu'yuni'nī't huā'mā'. ⁹ Xla' quihuanilh:

—Jā chuntza' catla'hua'. Jā caquilaktatzokosta.
Nā quit ictā'scuja Dios chuntza' chī hui'x ē
chī mintā'timīn tī ixa'kchihuīna'nī'n Dios ē
ixlīpō'ktuca'n tī takexmatni' tū tatzo'kni' nac
huā'mā' libro. Xmān Dios nalaktatzokostaya'.

¹⁰ Nā quihuanilh:

—Jā ca'cs catica'tzi huā'mā' tachihuīn tū
tatzo'kni' nac huā'mā' libro ē tū tahuan tū
na'a'kspula, ixpālacata palaj namākentaxtūcan
chuntza' chī tatzo'kni'. ¹¹ Tī tatlahua tū jā
tze, catatlahualhcus. Tī tapuhuan tū jā tze,
catapuhualhcus chuntza'. Tī lactze, pō'ktu
quilhtamacuj catatlahualh tū tze. Tī takexmatni'
Dios, pō'ktu quilhtamacuj catakexmatni'lh Dios.

¹² Nā Jesús chihuīna'mpālh:

—Palaj na'icmin. Na'icliḡmin tū na'iccālixoko chā'tunu'. Na'iccāxoko tī tatlahuanī't tū tze ē nā tī tatlahuanī't tū jā tze. ¹³Quit xapūla ē ā'xmān, chī letra A tū litzucu alfabeto ē chī letra Z tū ixlī'a'kspuḡni'. Quit xalitzucuni' ē xalī'a'kspuḡni'.

¹⁴ Līpāxuhua tī cāmātza'nkēna'ni'canī'ttza'ixcuentaca'n. Ū'tza' tzē natalīhua' xatahua'ca't qui'hui' tū māstā' xasāsti' latamat. Nā tzē natatanū nac cā'lacchicni'. ¹⁵ Jā cāmakxtekan natatanū nac cā'lacchicni' tī jā ta'a'ka'ī'cu'tun ixtachihuīn Dios. Jā catitatanūlh xantilhni', ē nūn tī taka'lhī ixtā'lāpāxquī'nca'n, ē nūn maknīni'nī'n, ē nūn tī talaktaquilhpūta ídolos, ē nūn tī ta'a'ksa'nan ixpālacata talakatī tahuan tū jā ixlīcāna'.

¹⁶ Jesús chihuīna'mpālḡ:

—Quit, Jesús, icmacā'nī't quinángel. Xla' nacāhuaniyān ixlīpō'ktu huā'mā' hui'xina'n tī tapa'ksīni'yā'tit Dios na ixlīpō'ktu cā'lacchicni'. Quit ī'xū'nātā'nat rey David. Quit mātuncuīnī' sta'cu tū xkaka —huanli Jesús.

¹⁷ Espíritu Santo ē ixtasqui'ni' Cordero, xlaca'n tahuan:

—Cata'ntit.

Ixlīpō'ktuca'n tī takexmata catahualḡ:

—Cata'ntit.

Cataminkō'lh ixlīpō'ktuca'n tī takelhpūtī, ē catahua'lh xcān tū māstā' xasāsti' latamat. Cāmāxquī'can chī talakalhu'mān tī tamaktīni'ncu'tun.

¹⁸ Ixlīpō'ktuca'n tī takexmata ixtachihuīn huā'mā' libro jā tatzo'kni' tū na'a'kspula, iccāhuani: Palḡ catīhuālh mālmā'nī huā'mā' tachihuīn, Dios namakapātīnīn. Napātī lakuat tū tatzo'kni' nac huā'mā' libro. ¹⁹ Palḡ catīhuālh namāpānū

macsti'na'j tachihuīn tū tatzō'kni' nac huā'mā' libro, Dios jā catimakxtecli nahua' ixtahua'ca't qui'hui' tū māsā' xasāsti' latamat. Dios jā catimakxtecli natanū nac xatasicua'lanātlahuan cā'lacchicni' tū tzo'kcanī't nac huā'mā' libro.

²⁰ Tī huan tzamā' tachihuīn, xla' huan:

—Ixlicāna'. Quit palaj na'icmin.

Chuntza' calalh. Cata't quiMāpa'ksīni' Jesús.

²¹ QuiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo
cacāsicua'lanātlahuan milīpō'ktuca'n hui'xina'n.
Amén.

**Xasāsti' testamento (Xatze tachihiuīn
ixpālacata Jesucristo)
New Testament in Totonac, Upper Necaxa
(MX:tku:Totonac, Upper Necaxa)**

copyright © 1999 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Totonac, Upper Necaxa

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Totonaco, Patla y Chicontla [tku], Mexico

Copyright Information

© 1999, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Totonac, Upper Necaxa

© Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

b40e03ec-1023-5d81-b8c2-7e6838bd9354